

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Paradoxonok megvalósulása

A paradoxonoknak, mint általában szellemességeknek, rendszerint azért an sikerük, mert nem veszik őket komolyan. A legragyogóbb axiómák sem ámasztották soha azt az igényt, hogy gyakorlat megvalósítsa őket. Az élet azonban — úgy látszik — olyan hatalmas, hogy még a paradoxonokat is meg tudja valósítani. A paradoxonok megvalósulása pedig: olyan isteni szinjátek, amely megérdemli, hogy szereplőit a történelem komédia-írója majdan megfelelő illusztrációkkal tisztelje meg.

Ennek a kétségen kívül érdekes illusztrációnak néhány kezdetleges vonását próbáljuk ideiktatni. Az illusztráció hőse ezuttal Olaszország, — mely amióta fasiszta kormányzás alatt áll, mint az imperializmus megtestesítője él a köztudatban — és Franciaország, mely a köztudat szerint a demokrácia végvára a keserű Európában. Olaszországot hat év óta, mint a reakció, a székbontás, az imperialista veszedelem bázisát kezelő sajtó és politika, Franciaországot ellenben toll és szó, asszonyos vonzalom és hisztérikus megrögzöttség, mint a haladás, a szabadság, a magasabbrendű európai érdekek anyaföldjét tiszteli. Ilyen megsokszorozott és beagyazott köztudatok mellett valóban csak a paradoxon logikája várható a fasiszta Olaszországtól azt, hogy a béke és megértés galambjává változzon át. És íme: ez a paradoxon most olyan köntösből jelenik meg előttünk, mely bár nélkülözi az irodalmi könnyedséget, annál inkább közel jár a gyakorlati megvalósuláshoz. A fasiszta Olaszország kormánya minden fenntartás nélkül járult hozzá Hoover amerikai elnök moratórium-javaslatához, sőt ami még ennél is sokkal jelentősebb: a leszerelési konferenciára olyan messzemenő javaslatokat készít, melyek, megvalósulásuk esetén, Európa tényleges leszerelését vonnák maguk után.

A niceai zsinat volt az, mely a katolikus anyaszentegyház dogmáira vonatkozólag kimondotta, hogy azért kell imni őket, mert — abszurdumok. Ha Olaszország kormánya ténylegesen nem járult volna hozzá — fenntartás nélkül — Hoover javaslatahoz, akkor pacifista megnyilatkozásait is csak arra való hivatkozással tudnók elhinni, hogy szintén abszurdumok. Így azonban kénytelenek vagyunk komolyan venni őket, még akkor is, ha köztudatunk tiltakozik ellene, vagy kételkedünk abban, hogy a diktatórikus és fegyversórtető fasiszmus őszinte békebarát is lehetne.

Persze, ennek a fasiszta pacifizmusnak könnyű szembeszögezni a székepisz fegyvereit. Könnyű élni azzal a feltevessel, hogy ez a pacifizmus nem lehet egyéb, mint krokodil-könnyek áradása, mely a francia szimpátiák vétését akarja véglegesen elmosni. Mindezt ideig Olaszország lehetőleg azt cselekedte, ami Franciaországnak kellemtelen volt. Ha Briand békéről és megértésről beszélt, akkor Mussolini mindig imperialista frázisokat puffogatott. Ha Briand „leszerelt”, akkor bizonyosra vehettük, hogy Mussolini a felszerelés himnuszait fogja zengen. Nem lehetetlen tehát, hogy az olasz fasiszmus ezáltal azért lett pacifista, azért viseli szíven Németország és egész Európa gazdasági és szociális konszolidációját, mert ez a konszolidáció a francia reak-

George Bratianu párbajra hívta ki Ducát a „közönséges imposztor” kifejezés miatt

Párbajozni fog egymással a két liberális párt vezére. A kamara fegyelmi bizottsága felfüggesztette Dobrescu Aurel mentelmi jogát és a volt alminisztert kiadják az igazságszolgáltatási hatóságoknak

Mentesítik az adófizetés alól az új épületeket

Bucuresti-Bukarest, július 1. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara tegnap délutáni viharos ülésének lovagias következményei is lettek. Mint ismeretes, a vita hevében Duca azt mondotta George Bratianuról, hogy „közönséges imposztor”. George Bratianu sértőnek találta magára nézve ezt a kifejezést és Tutu tábornok, valamint Sturdza ezredes személyében ma délelőtt elküldte segédeit a liberális párt vezéréhez, aki ugyancsak megnevezte segédeit. A segédek ma délután össze is ültek. A politikai világ feszült figyelemmel kíséri a lovagias ügy kimenetelét.

A törvény rossz, az elv jó

A kamara ma délutáni ülésén napirend előtt D. R. Joanitescu kérte a kormányt, hogy miért nem alkalmazzák az álláshalmozás megakadályozásáról szóló törvényt. Argetoianu azt válaszolja, hogy a törvény alkalmazhatatlan, az elvet azonban megérvé teszi a kormány és igyekezni fog megfelelő törvényjavaslatot terjeszteni a kamara elé.

Vita az eladósodott parasztságról

Robu euzista képviselő elpanaszolja, hogy a bukoviniai parasztság nagyon el van adósodva.

Jorga intézkedéseket ígér a parasztek érdekében. Hamagiu igazságügyminiszter pedig kijelenti, hogy körrendeletet küldött szét a hatóságokhoz, hogy könnyítsék meg a parasztság számára tartozásaik fizetési feltételeit.

Robu kéri az igazságügyminisztert, hogy halasztassa el a parasztek ellen folyamatba tett pereket.

Jorga azt válaszolja, hogy ez ártana az ország hitelének.

Mircea Djuvala liberális képviselő szól hozzá a vitához. Kijelenti, hogy a probléma rendkívül kényes és helytelen intézkedések súlyos szociális következményeket vonhatnak maguk után. Meg kell védeni az eladósodott parasztságot, de a magántulajdon jog elvének tiszteletben tartása mellett.

A tisztviselők vagyonának ellenőrzése

Alexe lupista törvényjavaslatot kér a tisztviselők vagyonának ellenőrzésére.

Mihalache kijelenti, hogy a nemzeti parasztpárti kormány akart ilyen javaslattal jönni a parlament elé, de azért nem szavaztatták meg a javaslatot, mert nem

akarták annak odiumát vállalni, hogy a nemzeti parasztpárt üldözi a tisztviselőket.

Beterjesztik a közigazgatási reformjavaslatot

Vasilescu Valjean beterjeszti a közigazgatási törvény egyes szakaszainak módosításáról szóló javaslatot.

Mirto volt belügyi alminiszter a közigazgatási reform egyik szerzője szól hozzá és élesen támadja a kormányt a módosítások miatt. A kormány megszünteti ezzel a decentralizációt.

Franasovicci liberális: Amelyet az ország nagyon drágán fizetett meg.

Mit tettek a tartományi igazgatóságok?

Mirto: Alig 3—400 millió lejbe került, ezzel szemben felbecsülhetetlen haszonnal járt. A tartományi igazgatóságok működése felmentette az embereket attól, hogy

Felfüggesztették Dobrescu Aurel mentelmi jogát

Bucuresti-Bukarest, július 1. A kamara fegyelmi bizottsága ma délután ülést tartott és Dobrescu Aurel esetével foglalkozott. Az ilfovi ügyészség Dobrescu mentelmi jogának felfüggesztését kérte, arra való hivatkozással, hogy a csiki erdőpanamakból kifolyólag különböző vadak merültek fel ellene.

Junian volt igazságügyminiszter és Mirto a mentelmi jog felfüggesztése ellen szólaltak fel. A fegyelmi bizottság szavazat többséggel úgy döntött, hogy Dobrescu Aurel mentelmi jogát felfüggeszti és kiadja őt az igazságszolgáltatási hatóságoknak.

Ugyancsak foglalkoztak Balogh István csikmezei kormánypárti képviselő fegyelmi ügyével, aki ellen az a vád, merült fel, hogy lopás miatt el volt ítélve. A bizottság haladékat adott hétfőig Balognak arra, hogy szerezzék meg a vadak alaptalanságát bizonyító iratokat.

A német-román konvenció a szenátusban

Bucuresti Bukarest, július 1. A szenátus ülésén Pilat liberális felvilágosításokat kér a német-román kereskedel-

a legkisebb dologban is Bukarestbe szaladjanak.

Jorga: A legnagyobb káoszt idézték elő a tartományi igazgatóságok. Nem intéztek el semmit, az embereknek mégis Bukarestbe kellett utazni, innen visszaküldték őket a tartományi igazgatóságokhoz és csak a zavar növelésére volt alkalmas.

Az új épületek adómentessége

Argetoianu pénzügyminiszteri minőségben beterjeszti az új épületek adómentességéről szóló törvényjavaslatot. A javaslat értelmében minden 1928 óta emelt épület az első tíz évben teljesen mentesítve van az egyenes adó alól (impozit elemektől), további öt éven keresztül csak 25, másik öt éven keresztül pedig csupán 50 százalékát kell a normális adónak fizetni.

Ugyanez vonatkozik a telepadorra is, amelynél hasonló könnyítéseket ad meg a törvény. A ház jövedelme nem esik globális megadóztatás alá.

mi konvencióra vonatkozólag.

Manoilescu iparügyi miniszter válaszában kijelenti, hogy a német-román konvenció az első Európában, amely a preferenciális rendszert alkalmazza. Románia számára megadatik annak lehetősége, hogy gabonáját kedvező árak mellett elhelyezze és ugyanakkor a gabonaárak emelkedését idézze elő belföldön. Ezzel szemben Románia nem biztosít preferenciális vámtarifát a német ipari termékeknek és nem is kötelezte magát olyan rendelkezések eszközésére, amelyek aggodalomra adhatnak okot.

Ha azt akarja,
hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul teljesítse kötelességét
**ÍZESSE
pontosan előfizetését!**

ció számára — rossz üzletet jelent. Ami pedig Franciaországnak rossz üzlet, azon Olaszország csak kereshet. Ha egyebet nem: szimpátiákat az antipatikus fasiszmus számára.

A történelmi alakítások magasabb szempontjaiból nézvést azonban a dolgokat: végre is teljesen mindegy, hogy Olaszország a történelemnek abban a döntő pillanatában, amelyben élünk, miért pacifista és miért adja fel imperializmusát. Jó ügyről lévén szó, ez utal még a fasiszmus kényszerű, vagy önkéntes, pillanatnyi, vagy tervszerű tisztessége is olyan eszköznek bizonyul, amelyet a célok szentesítenek.

Ezzel szemben az a másik paradoxon,

amelyet Franciaország visz át a megvalósulás világába: olyan kínos meglepetést jelent az egész világ közvéleménye számára, amely a kellenél jobban megtéppazza a demokrácia eszményeibe vetett hitet. Franciaország ma egy egész világgal áll szemben s egy egész világ áll szemben vele. Az ő esetében a gyakorlatilag valóságos változó paradoxon szemünk előtt veszi el minden költői báját és himporát, minden tetszetős fátylát, hogy mögüle az önzés és az imperializmus sivár koponyája annál elriasztóbban vigyorogjon ránk.

A pacifista fasiszmus és az imperialista demokrácia, — bármennyire paradoxonnak is lássék eme végsőki ki-

élezett ellentétek egymasmellé állítása: valósággá lett, komikus, vagy inkább tragikomikus valósággá. Olyan valósággá, amely szinte kikényszeríti a kritikus szellemektől azt a hajlandóságot, hogy bizonyos jelszavakat és bizonyos köztudatba átment felfogásokat átértékeljenek. Hiszen az olasz és a francia példa bizonyítja azt, hogy a legtisztább eszmények is elveszthetik tartalmukat kontár-kezekben és a leggonoszabb szándék is néha a legnemesebb eredmények eszközévé alakulhat át, ha kényszer, vagy számítás, alkalom, vagy pillanatnyi felbuzdulás az emberiség és az emberiesség szolgálatába állítja!

(s. l.)

Hoover nem enged a javaslatai szellemével ellentétes francia kivánságoknak Franciaország önző magatartásával teljesen elszigeteli magát

Olaszország fenntartás nélkül hozzájárult Hoover javaslataihoz

A román kormány is eljuttatta válaszát a Hoover javaslatok ügyében az amerikai kormányhoz

Párizs, július 1. A francia szenátusban tegnap jobboldali részről támadásban részesítették Hoover javaslatát miatt. Laval és Flandin felszólalásai után a szenátus bizalmat szavazott a kormánynak s helyeslően vette tudomásul a Washingtonba küldött francia válaszcímlevelét. Szavazatarány 197:5. Mintegy száz szenátor a bizalmi szavazásnál tartózkodott a szavazásban való részvételtől. Egyidejűleg Edge párizsi amerikai nagykövét terjedelmes kábeltáviratot kapott Washingtonból, amelyet azonnal közölték Mellon amerikai államtitkárral. Az amerikai-francia tárgyalások ma délelőtt újra megkezdődtek francia kormányférfiak és Mellon között.

Beavatott helyről szerzett értesülések alapján a lapok azt írják, hogy a nézeteltérések a francia és amerikai kormányok között a Hoover-javaslatok végrehajtása tekintetében a következőkben ismertethetők: Franciaország a fizetések szüneteltetése ideje alatt egy évi annuitásrészleteket öt év alatt kívánja törleszteni Németország által.

Beavatott helyről szerzett értesülések alapján a lapok azt írják, hogy a nézeteltérések a francia és amerikai kormányok között a Hoover-javaslatok végrehajtása tekintetében a következőkben ismertethetők: Franciaország a fizetések szüneteltetése ideje alatt egy évi annuitásrészleteket öt év alatt kívánja törleszteni Németország által.

Beavatott helyről szerzett értesülések alapján a lapok azt írják, hogy a nézeteltérések a francia és amerikai kormányok között a Hoover-javaslatok végrehajtása tekintetében a következőkben ismertethetők: Franciaország a fizetések szüneteltetése ideje alatt egy évi annuitásrészleteket öt év alatt kívánja törleszteni Németország által.

Beavatott helyről szerzett értesülések alapján a lapok azt írják, hogy a nézeteltérések a francia és amerikai kormányok között a Hoover-javaslatok végrehajtása tekintetében a következőkben ismertethetők: Franciaország a fizetések szüneteltetése ideje alatt egy évi annuitásrészleteket öt év alatt kívánja törleszteni Németország által.

Beavatott helyről szerzett értesülések alapján a lapok azt írják, hogy a nézeteltérések a francia és amerikai kormányok között a Hoover-javaslatok végrehajtása tekintetében a következőkben ismertethetők: Franciaország a fizetések szüneteltetése ideje alatt egy évi annuitásrészleteket öt év alatt kívánja törleszteni Németország által.

Beavatott helyről szerzett értesülések alapján a lapok azt írják, hogy a nézeteltérések a francia és amerikai kormányok között a Hoover-javaslatok végrehajtása tekintetében a következőkben ismertethetők: Franciaország a fizetések szüneteltetése ideje alatt egy évi annuitásrészleteket öt év alatt kívánja törleszteni Németország által.

Beavatott helyről szerzett értesülések alapján a lapok azt írják, hogy a nézeteltérések a francia és amerikai kormányok között a Hoover-javaslatok végrehajtása tekintetében a következőkben ismertethetők: Franciaország a fizetések szüneteltetése ideje alatt egy évi annuitásrészleteket öt év alatt kívánja törleszteni Németország által.

Beavatott helyről szerzett értesülések alapján a lapok azt írják, hogy a nézeteltérések a francia és amerikai kormányok között a Hoover-javaslatok végrehajtása tekintetében a következőkben ismertethetők: Franciaország a fizetések szüneteltetése ideje alatt egy évi annuitásrészleteket öt év alatt kívánja törleszteni Németország által.

Egyébként az angol alsóházban tegnap megintertpelláltak a kormányt a Hoover javaslatok ügyéről. Snowden elhárított minden válaszynilatkozatra irányuló felszólítást.

Angol politikai körökben nem tulságosan optimisztikusak. Megállapítják, hogy a francia szenátusi vita után kevésbé remélhető, hogy Laval türelmetlen politikájából engedjen s akkor meg egyezzen egyelőre kilátástalan. Ezzel kapcsolatban a Daily Herald megállapítja,

hogy Franciaország, amely eddig a többi nagyhatalmak teljes barátságára számíthatott, a Hoover-javaslatokkal szembeni magatartása miatt a legteljesebb elszigetelődés útját járja.

A lap szerint a francia követelések nem könnyítést, hanem súlyosbbitást jelentenek a német gazdasági helyzetére s ezért azokhoz Hoover saját maga nevésségessé tétele nélkül nem járulhat hozzá.

Berlin, július 1. Diplomáciai körökben úgy hírlik, hogy Claudel washingtoni francia nagykövétet kormánya Berlinbe rendeli a francia nagykövetség átvételére, míg Washingtonba Conte de Chabrun eddigi angorai francia követ kerül.

A Vorwärts, a német szociáldemokraták organuma jólinformált amerikai körökből azt az értesülést kapta,

hogy Hoover szilárdan el van határozva arra, hogy nem enged a javaslatai szemlével ellenkező francia kivánságoknak.

A Párizsban tárgyaló Mellon ma újabb kábeltáviratban utasításokat kapott Hoovertól további megbeszéléseire irányadókul.

Bucuresti-Bukarest, július 1. A kormány már eljuttatta válaszát az amerikai kormányhoz a Hoover-tervre vonatkozólag a kormány álláspontja megegyezik Franciaország és a kisantant ismert álláspontjával.

Az orosz flotta nagyszabású manővert tart a román partok mentén

Konstanca, július 1. A konstancai kikötőbe érkező hajók jelentései alapján a román tengerészeti hivatal arról értesült, hogy a feketetengeri szovjet-flotta napok óta nagyszabású manővert tart. A flottamanőver 12 egység vesz részt s a hadihajók között felvult a „Pariskoia Komuna”, valamint a „Provitern” nevű nagy páncélos cirkáló is. Ez a két nagy csatahajó, mint emlékeztet csak nemrégiben került a Fekete tengerre, ahol váratlanul megerősítette a szovjet helyi flottáját. A két csatahajó új vizekre futtatása körül nagy izgalom volt. Bulgária, de főképpen Románia tiltakozott a Dardanellák felett felügyeleti joggal bíró „Szorosok Bizottságánál” az ellen, hogy

a feketetengeri erőviszonyok ilyenképpen eltolódjanak a szovjet javára. A török kormány azonban engedélyezte a két szovjet hadihajó átkelését a Dardanellákra, mivel a szovjet-kormány a két hajó feketetengeri útját azzal indokolta, hogy azok komoly természetű javításokra szorulnak s ezért vált szükségessé dokkba való vontatásuk. Azóta már megtörténtek a javítások s mint most kiderül, a két hadihajó ismét akcióképes állapotban van, azonban a szovjet nem is gondol arra, hogy a két egységet ismét régi flottabázisához dirigálja vissza. Egyébként a Konstancaba érkezett jelentések szerint a szovjetflotta manőverezés közben egészen Várna közeléig hajózott.

Honnan datálódik a szaloniki antiszemitizmus?

Néhány fölnyitott emlék egy görögországi utról

Kicsit vissza kell emlékezni és ahogy rekonstruálom magamban görögországi hangulataimat (évek múltán csak ilyesmire marad egy utazás nyomán) a benyomások köde alól fölrajzolódik egy jelenet a belgrádi Royal-szálló halljában.

A Royal másodrendű szálloda, de új, tiszta, komfortos, becsületes ellátással a pincér, a szobaasszony és a portás részéről. Közel fekszik a Dunához: balkáni környezetben egy darab Közép-Európa. Tulajdonosai akkor bántási zsidók voltak, pancsovaik vagy kikindaiak, nem tudom már. Csak arra emlékszem, amiről közben megfellekedtem, hogy a kolozsváriak közül az egyik Burgeréket üdvözölte, akik rokonai. Azzal a demokráciával, ami honos a szláv országokban és azzal a meghittséggel, amivel idegenből jött zsidóval beszél a másik zsidó, kérdezte a szállodás:

— Mondja, maga hiez abban, hogy a

görögökkel nem lesz bajuk azoknak a zsidóknak, akik az egykori Törökországból maradtak például Szalonikiben?

— Most, a háború után — mondtam — más gondjuk van az országoknak, mint az efféle problémák. A kormányok a szerzés és elhelyezkedés munkájával vannak elfoglalva. Különben is a görögök az asszimilációt követelték a zsidóktól. Nem teljes feloldódást, hanem csak afféle kulturális hozzáhangulást. Így volt ez a régi időkben, talán most is így lesz.

— Maga az egész régi időről beszél. Az nem gillt, az muzeum! En arról beszélek, amire még vissza lehet emlékezni. En Korfuról beszélek. Tudja, micsoda pogromok voltak Korfuban?

— Más szellem — mondom. progresszivek, Angliához orientálódók, köztársaság.

— En nem szállok ilyen magásra — és elhárító mozdulatot tett. — Mi az, hogy angol orientáció és progresszió és köztár-

Rendkívül olcsón!

Gyári áron alul vásárolhat:

Gyapju fürdőruhát Schuster Emilnél

Gyapju trikók 360 lejtől! Szoknyás-ruhák 470 lejtől!

Ha izzad a lába

keze, hónalja, csakis

SUDEOL - kenőcsöt

használjon

Biztosan gyógyít, anélkül, hogy a bőrt éri. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

saság? En embereket ismerek. Tigrishajlamuakat és emberhajlamuakat. Nem élünk a fellegekben, uram. Félek a szaloniki zsidók miatt.

Aztán elutaztam. Végig Macedónián. Ha kinéztem a Vardar völgy két felére (a legszebb tájék, amit sok utazgatásom alatt láttam), mintha Törökországban utaztam volna. Mecsetek és széles, cseréppel fedett házak, sűrű farostély az asszonyok ablakai előtt, mohamedán viselt. Nagyban, gondoltam, ugyanezt fogom találni Szalonikiben. Sokkal rövidebb a görögök multja, semhogy a város képét az új urak megváltoztatták volna.

Szalonikiben még nyugtalanított a belgrádi szállodás félelme. A város ugyanis egészen görögös volt; a tüzvész után átépítették teljesen a várost és csak a citadella alatti részen maradt meg a középkor és a török fatalizmus. Ezek itt görögök. A mecsetek ortodox templomokká alakítva, az utcán sok pap, sok paraszt festsői viseletben. Amikor aztán beszéltem a zsidókkal, ők már biztosítottak, hogy különösebb bajok nincsenek. Az antiszemita ostoba pamfletjei, cikkezései felett napirendre térnek. Cion bölesei — ez az ostoba antiszemita fürmedvény, amit a zsidóknak szegyeztek — ezen csak mosolyogni lehetett.

De lementem a tengerpartra a zsidó halászhajókhoz. Ezek az egyszerű emberek nem tudtak sajtó- és egyéb agitációról, csak azt tudták, hogy napról-napra szorítják le őket az öböl egyik pontjáról a másikra. Új halászok uzurpálták az ő régi helyeiket, új felszerelésük volt, angol háló, öblös, nagy csónakuk. Gazdag, hazaoptált görögök cselédjei voltak a halászok, nem független proletárok. Ők is hazajöttek a török származásból. Örültek, hogy dolgozhattak és nem kellett ödöngeniük az utcán. A zsidók nem tudtak lépést tartani velük, keveset halásztak, a keveset is olcsón kellett adniok. „A szegénységből leverték bennünket a nyomorba” — mintha tegnap mondták volna szegénynek. „Anijim hajinu, vöachsav evjonim nachnu”.

Így mondták.

Aztán a kikötőmunkásokhoz, a kövezőkhöz, a kicsi boltosokhoz, szabókhöz, bádógosokhoz, öszerekekhez mentem. A búrükön érezték az antiszemitizmust, amiről ők és elődeik a török uralom alatt mit sem tudtak. Szaloniki zsidók városa volt, szent hely. Szombaton a kikötőben megállott a munka, amire sem Jaffában, sem Haifában nincs példa. Amikor ott jártam, már dolgoztak. Már a zsidókat szorították ki a verejtékes pozíciókból is. Rakodómunkás sem lehetett, hordár sem, hajós sem. Légi emberek lettek és tömegek abban az arányban növekedtek, ahogy a törökországi görögök beözönlöttek Szalonikibe. Csöndes könyörtelenséggel folyt itt a zsidóellenes munka, mingyárt az elején. Azt mondták akkor, ez gazdasági és szociális kényszerítés. Zsidók mondták. Még voltak tartalékok, még voltak a jótékonyági intézményeknek pénzeik, még voltak áldozatkész gazdagok. A zsidók az ő hívó optimizmusukban csak átmereti bajokra gondoltak. Hosszu generációkon nem tudtak antiszemita katasztrófáról.

A katasztrófát most tudatosították bennük a görög nacionalisták. Akik nem bárgyú mesékkel dolgoznak, hanem ravasz és gonosz hazugságokkal. A szaloniki zsidókra, a kolduskenyéren élő, a kilátástalanságban sorvadó zsidókra rásütötték a hazaárulás bélyegét. A gazdasági kiszípolozás után ime rájuk zudul az antiszemitizmus. Az igazi antiszemitizmus. Nem az, amire én céloztam a belgrádi szálló halljában. Nem asszimilációt követelnek régi módszerrel! Modern módszerrel követelik: ki a zsidókkal!

Most, hogy visszaidézem a hangulatomat ott a kikötő nyüzsgésében, érzem, hogy igaza volt a Royal tulajdonosának. Kétféle ember van: tigrishajlamu és emberhajlamu.

Azonfelül pedig nem élünk a fellegekben. (sz. i.)

A Zsidó Párt

Magzat

Egyre intenzívebb

Bucuresti-Bukarest, Kelet tudósítójától.) menti frakciója egyre jévé válik a román Különösen a kisebbek lehet komoly közele Zsidó Párt képviselői mult törvényhozói te meg az a politikai amikor 65 ezer zsidó mögött.

A Zsidó Párt ségi pártok

De nemcsak a kisebb nem a parlament összes jai komoly tényezőké ujjabb kisebbségi párt viselője adott esetben szavazás sorsát, ha a mánypárt között csak kerül a sor. Az utóbbi kezedés tapasztalható többi kisebbségi csoport magyar párt és a Brandsch Rudolfnak kinevezése óta bizony paszthalható, a Zsidó sabb szalak fűzik a tokhoz. Erre engedni a nyilatkozatot is, ar német párt vezetői munkatársa előtt.

Nem befolyásolási Párt

Felkerestük dr. Wgyar párt főtitkárát, ré, aki elismeréssel Pátról, annak célkitűzése sikeréről. Meg Józsefet, hogy a ma azonosítja-e magát a lal, amelyeknek sorok a Zsidó Párt megpárt ellen irányuló minősítették, amely párt választási eredt

— Mint magyar po dr. Willer József — hogy meggyőződésem Pártnak a választási nem befolyásolta a tási eredményét. Az azokban a kerületi szavazataira számított amugy is meg lettek dül Nagyváradon, ron, ahol a Zsidó Párt szavazatot kapott, a is képviselthez jutott

— Nem osztom tehát akik a Zsidó Párt me a magyar pártira vesnak. A 180 ezer lell zsidóság körülbelül 3 zül 25 ezer szavazott a 25 ezer szavazat hagyományos korma többi pártok között. A a legjobb esetben ő szavazott le. Ennyit lasztásokon is kaptunk volna egyetlen pártunk választási csak minimális mér volna. Ha a magyar védi azokat a zsidó magyaroknak vallják sem opportunizmus, lasztási érdek. Mi teskeblünkre mindenkit tartozónak vallja.

Barátság alakulni

— S ha kevés zsidunk, véleményem szerint ki annak a lehetősége él a szívében a magyar iránti ragaszkodás. Vánunk a Zsidó Párt magának azokat a zsidó magyaroknak vallják na érzi, az szavazzon

Mégis c

A Zsidó Párt a kisebbségi pártok parlamenti frontjának első vonalában

Magyar, német és ukrán nyilatkozat a Zsidó Párt létjogosultságáról

Egyre intenzívebb közeledés tapasztalható a Zsidó Párt és a többi kisebbségi csoportok között

Bucuresti-Bukarest, július 1. (Az Új Kelet tudósítójától.) A Zsidó Párt parlamenti frakciója egyre komolyabb tényezőjévé válik a román belpolitikai életnek. Különösen a kisebbségi pártok részéről lehet komoly közeledést tapasztalni a Zsidó Párt képviselőihez, akiknek az elmúlt törvényhozói testületben nem volt meg az a politikai súlyuk, mint most, amikor 65 ezer zsidó választó áll a hátuk mögött.

A Zsidó Párt és a többi kisebbségi pártok

De nemcsak a kisebbségi pártok, hanem a parlament összes ellenzéki csoportjai komoly tényezőként kezelik a legújabb kisebbségi pártot, amelynek öt képviselője adott esetben el is döntheti egy szavazás sorsát, ha a liberálisok és a kormánypárt között csakugyan szakadásra kerül a sor. Az utóbbi időben határozott közeledés tapasztalható a Zsidó Párt és a többi kisebbségi csoportok között. Míg a magyar párt és a német párt között Brandsch Rudolfnak alminiszterre való kinevezése óta bizonyos elhidegülés tapasztalható, a Zsidó Pártot egyre szorosabb szálak fűzik a kisebbségi csoportokhoz. Erre engednek kvetkezten az azokat a nyilatkozatok is, amelyeket a magyar és német párt vezetői tettek az Új Kelet munkatársára előtt.

Nem befolyásolta a magyarság választási eredményeit a Zsidó Párt

Felkerestük dr. Willer Józsefet, a magyar párt főtitkárát és parlamenti leadejét, aki elismeréssel nyilatkozott a Zsidó Pártrol, annak célkitűzéseiről és választási sikeréről. Megkérdeztük dr. Willer Józsefet, hogy a magyar párt vezetősége azonosítja-e magát azokkal a támadosokkal, amelyeknek során egyes magyar lapok a Zsidó Párt megalakulását a magyar párt ellen irányuló ellenséges akciónak minősítették, amely befolyásolta a magyar párt választási eredményét.

— Mint magyar politikus, — válaszolta dr. Willer József — le kell szögezmem, hogy meggyőződésem szerint a Zsidó Pártnak a választásokon való részvétele nem befolyásolta a magyar párt választási eredményét. Annál kevésbé, mert azokban a kerületekben, ahol a zsidóság szavazataira számítottunk, képviselőink amugy is meg lettek választva. Így például Nagyváradon, Kolozsváron, Szatmáron, ahol a Zsidó Párt tekintélyes számú szavazatot kapott, a magyar párt amugy is képviselthez jutott.

— Nem osztom tehát azoknak a nézetét, akik a Zsidó Párt megalakulásában egy, a magyar pártra veszedelmes aktust látnak. A 180 ezer lelket számláló erdélyi zsidóság körülbelül 35 ezer szavazóra közül 25 ezer szavazott a zsidó listára. Ez a 25 ezer szavazat eddig megoszlott a hagyományos kormánytámogatás és a többi pártok között. A magyar párt jelére a legjobb esetben ötezer zsidó választó szavazott le. Ennyit talán a legutóbbi választásokon is kaptunk. De ha nem kaptunk volna egyetlen zsidó szavazatot sem, pártunk választási végeredményét ez is csak minimális mértékben befolyásolta volna. Ha a magyar párt körömszakadtáig védi azokat a zsidókat, akik magukat magyaroknak vallják, ebben nem vezet sem opportunizmus, sem pillanatnyi választási érdek. Mi testvér gyanánt ölelünk keblünkre mindenkit, aki magát zsidónak tartozónak vallja.

Barátságos viszony fog kialakulni a két párt között

— S ha kevés zsidó szavazatot is kaptunk, véleményem szerint ez nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy sok zsidónak él a szívében a magyar nemzet és kultúra iránti ragaszkodás. Mi csupán annyit kívánunk a Zsidó Párttól, hogy ne követelje magának azokat a zsidókat, akik magukat magyaroknak vallják. Aki magát magyar-nak érzi, az szavazzon a magyarokkal, aki

pedig zsidónak vallja magát, az rója le kötelességét a Zsidó Párttal szemben.

Ami a két párt közötti viszonyt illeti, remélhető, hogy egy a parlamenten belül, mint azon kívül a legbarátságosabb viszony fog kialakulni.

A német párt testvérpártot lát a Zsidó Pártban

Beszélgést folytattunk a Zsidó Párttal kapcsolatban Hans Ottó Rothal, a romániai németek szimpatikus fiatal vezérével, akinek nevéhez a romániai német-ség minden politikai megnyilatkozása fűződik s aki politikai körökben általános respectusnak örvend.

— Mi a véleménye a Zsidó Párt cél-szerűségéről és választási sikeréről? — kérdeztük.

— Válaszom nagyon rövid, de annál világosabb lesz — felelte dr. Hans Ottó Roth. A Zsidó Párt megalakulását helyes-nek tartom, mert meg vagyok győződve arról, hogy előmozdítja a zsidó kérdés megoldását. Öszintén örvendek a párt meg-

alakulásának, testvérpártot látok benne, elnökeivel, Fischer Tivadarral szemben pedig őszinte, meleg barátságot érzek. Hiszem, hogy a pártnak a parlamenten belül és kívül egyaránt kísérei lesznek. A választásokon imponáló eredményt ért el, amiből természetesen következik, hogy megválasztott képviselőik az ország összes zsidóságát reprezentálják. Senkisémet veheti többé szemére Fischer Tivadar-nak, hogy csak a cionistákat képviseli.

Engedje meg Lupu, hogy magunk harcoljunk a kenyérünkért

— Mi a véleménye dr. Lupu azon megjegyzéséről, hogy a román pártok jobban meg tudják védeni a zsidóság kenyér érdekeit, mint a Zsidó Párt?

— Igaz, a politikában ma elsősorban a kenyérért kell harcolni. De engedje meg nekünk dr. Lupu, hogy magunk harcoljunk a kenyérünkért, hogy olyan kenyeret harcoljunk ki magunknak, amilyen nekünk ízlik. Mindenkit hagyni kell, hogy legjobb belátása szerint keresse boldogulását. Ez

áll a zsidóságra is. S ez ellen senkinek nem lehet kifogása. A választások megmutat-ták, hogy nemcsak Fischer József és Fischer Tivadar vallják magukat a zsidó kisebbséghez tartozóknak, de az a 65 ezer választó is, aki őket a képviselőházba küldte.

A Zsidó Párt le fogja csapolni az antiszemita mozgalmat

— Azok, akik azt állítják, hogy a Zsidó Párt antiszemita reakciót vált ki, nem ismerik Cuzáékat. Ha Cuzá és társai zsidó parlamenti kollégáikon próbálják ki fegy-verüket, ez még nem jelenti azt, hogy ne becsülnék többre az öntudatos zsidókat az asszimilánsoknál, akik szerintük „befész-kelik“ magukat a román pártokba. Meg vagyok győződve arról, hogy a zsidó nem-zeti mozgalom az egész világon le fogja csapolni az antiszemitizmust — ebből a szempontból tehát a Zsidó Párt egyenesen villámhárítója lesz a zsidóellenes megmoz-dulásoknak.

Az ukránok és a zsidók meg fogják érteni egymást

Zolocievski, az ukrán kisebbség képviselője, a következőket mondotta:

— A zsidóság a multban is a legjobb viszonyban élt az ukrán néppel. Remélem, hogy ez a jövőre is biztossá lesz. Politikai téren meg fogjuk érteni egymást s ha a körülmények úgy kívánják, egymás segítségére is leszünk — fejezte be tömör nyilatkozatát az ukrán képviselő.

Hátszegi Ernő.

Elhalasztották a falusi kocsmajogok árverését

Dr. Fischer Tivadar intervenciójára az árverést elhalasztották, míg a kérdést törvényhozási úton nem rendezik

Cluj-Kolozsvár, július 1. (Az Új Kelet tudósítójától.) A községi italméres-kek licitációjának július elsejei határ-ideje az egzisztenciáikban veszélyezte-tett kocsmárosokban általános elkese-redést váltott ki. A különböző profesz-szionális szervezetek nagyarányu ak-ciót indítottak be annak megakadályo-zására, hogy a törvény nyilvánvaló megsértésével árverésre tűzzék ki azo-kat a kocsmajogokat, amelyek évtizedek óta vannak egy-egy falusi kocsmáros birtokában. A szervezetek mellett a Zsidó Párt parlamenti csoportja köve-tett el minden tőle telhetőt, hogy az ár-verés megakadályoztassék. Dr. Fi-scher Tivadar, aki a szesz-törvény leg-kitünőbb ismerője, napok óta folyta-tott tárgyalásokat Argetoianu pénzügy-

miniszterrel, hogy az árveréseket meg-akadályozza.

Dr. Fischer Tivadar közbenjárása végül is sikerre vezetett. A Zsidó Párt elnöke szerdán táviratot intézett a Zsi-dó Párt kolozsvári központi irodájához, amelyben bejelenti, hogy hosszas tár-gyalások és utánajárások eredménye-ként sikerült meggyőznie a pénzügy-mi-nisztert az árverések tarthatatlanságá-ról és kieszközölte azt, hogy az árverés időpontját elhalasszák mindaddig, míg a kérdést törvényhozásiilag nem lesz szabályozva.

A pénzügyminisztérium ma már tá-virati rendelettel adta tudtára a pénz-ügyi hivataloknak, hogy az árveréseket elhalasztják augusztus 1-ig, mert ad-

dig a kérdés tökéletesen szabályozva lesz. A rendelet az utolsó órában érke-zik meg, mert egyes községekben már július 1-re és a hónap első napjaira kitűzték az árveréseket. Az erdélyi ven-déglősök és italméresk szindikátusa eljárt a pénzügnyél, ahol átnyújtották a sérelmeket tartalmazó memorandu-mot.

A Zsidó Párt parlamenti csoportja, amely fényes győzelemképpen könyvel-heti el az árverések felfüggesztését, természetesen a jövőben felszinen fog-ja tartani a kérdést és amennyiben az italméresk ügye valóban parlament elé kerül, a parlamentben is ki fogja hangsúlyozni az árverések törvény- és alkotmányellenes intézkedéseit.

Olaszország eltörölte a vizumkényszert a román állampolgárokkal szemben

Kölcsönösség nélkül szüntette meg Olaszország a vizumkényszert

Cluj-Kolozsvár, július 1. (Az Új Kelet tudósítójától.) A kolozsvári olasz konzulátus arról értesíti az Új Keletet, hogy július elsejétől kezdve az Olasz-országba utazó, vagy az országon át-utazó román állampolgároknak nincs szükségük semmiféle utlevéllátmozta-tásra, miután Olaszország a román állampolgárokkal szemben megszüntet-te a vizumkényszert.

Ezzel az intézkedéssel Olaszország lett az első állam, amely nem gördít akadályokat és nehézségeket a román

állampolgárok beutazása elé. A vizum-kényszert, a hábornak ezt a kellemet-len és szomorú csökevényét a nyugati államok egymás között már csaknem teljesen megszüntették, főleg egymás-közötti és a kölcsönösség elvén alapuló megállapodások révén. Egy francia, vagy egy német állampolgár ma már csaknem egész Európát beutazhatja, anélkül, hogy vizumokért kellene fá-radnia, vagy pláne költenie.

A román kormány és a román dip-lomácia azonban teljesen láthatatlanok

voltak akkor, amidőn ezekről a tár-gyalásokról volt szó. Még annyit sem tudott a román kormány keresztülvini, hogy a vele legszorosabb baráti és szövetségi kapcsolatban lévő államok-kal léptesse életbe a kölcsönös vizumel-törlés elvét. Előadódott az a paradox helyzet, hogy magyar állampolgárok sokkal könnyebben és kedvezőbb felté-telek között utazhattak Jugoszláviában, mint a szövetséges Románia polgárai.

Az olasz kormány nem várta be Ro-mánia kezdeményezését és egyoldaluan eltörölte a vizumkényszert, mert nyilvánvalóan érdekében áll az, hogy a ro-mán állampolgárok hozzájáruljanak az olasz idegenforgalom fokozásához. Ideje volna, hogy a román kormány az olasz példán felbuzdulva, megtenné már a szükséges lépéseket a vizumkényszer eltörlése érdekében.

— Meleg időjárás várható. Budapest-ről jelentik: A meteorológiai intézet idő-járásprognózisa szerint meleg időjárás várható, egyes helyeken zivatarokkal. A hőmérséklet Budapesten ma délben 28 fok Celsius volt.

Főnyeremény:	Már csak	Nyeremények összege:
1,000.000	3 nap	4,000.000
LEJ.		LEJ.
Az Albina Bank által garantált Kvári Mentősorsjegy húzásáig!		
Egész sorsjegy ára 100 lej, fél sorsjegy ára 50 lej, postai megrendeléseknél 19 lej portókötségekre, hozzáadandó. Sorsjegyek kaphatók tőzsdékben, bankokban, üzletekben, az uccai árusoknál, valamint a Központi Sorsjegy Irodában, Cluj, Str. Memorandului No. 16.		

Mégis csak az „UNIO“ fest, tisztít legolcsóbban, Cluj Belvárosi Hóközllet Deák Ferenc u. 11.

Bázelben megnyílt a cionista szervezet XVII. Világparlamentje

Lemondott a Mizrahi-szervezet vezetősége, mert a németországi Mizrahi-frakció éles támadást intézett Mayer Berlin ellen, a cionista exekutívé tagságáról való lemondása miatt Louis Lipsky nyilatkozata a kongresszusról és a cionista politika jövőjéről

Bázel, július 1. Tegnap este fényes keretek között nyílt meg Bázelben a XVII. cionista világkongresszus. A Messopalast hatalmas termét a világ minden sarkáról összesereglett delegátusok és vendégek hatalmas tömege zsúfolásig töltötte meg. A kongresszus iránt világszerte hatalmas érdeklődés nyilvánult meg, amelynek pregnáns bizonyítéka az, hogy a kongresszus napjaira rengeteg újságíró és vendég érkezett Bázelbe. A kongresszus megnyitását a pártok bizalmas értekezletei előzték meg, amelyeken a különböző frakciók a kongresszuson való magatartásukat és állásfoglalásukat beszélték meg. A kongresszust megelőző eseményekről az alábbi tudósításunk számol be:

„Politizálás helyett: praktikus országépítő munkát”

Bázel, július 1. A mizrahi-konferencia legutóbbi ülésén rabbi Meyer Berlin a Mizrahi-szervezetnek az elmúlt két esztendő folyamán kifejtett tevékenységéről tartott nagyvonalú referátumot, amelyben különösen a Mizrahi Világszervezet nevelés- és vallásügyi bevándorlási és kolonizációs munkáját ismertette.

Lemondott a Mizrahi Világszervezet vezetősége

Ezután rabbi J. L. Fischmann tartott referátumot „A mi szervezeti munkánk és annak utjai a jövőben” címmel. Rabbi Fischmann felszólította a konferenciát, hogy világosan fogalmazza meg a Mizrahi célkitűzéseit. Az erec jiszraeli politikai helyzet jelenlegi állása szükségessé teszi annak kihangsúlyozását, hogy a Mizrahi a Tóra alapszellemben felépülő palesztinai zsidó állam realizálását célozza.

A bázei Mizrahi konferencia különös fejleménye, hogy a szervezet vezetősége — rabbi Meyer Berlin, rabbi J. L. Fischmann és rabbi Teitelbaum — visszalépett a Mizrahi éléről. A lemondás arra vezethető vissza, hogy a németországi Mizrahi-frakció, amely Weizmann oldalán áll, azon álláspontra helyezkedett, hogy Mayer Berlinnek nem állott jogában lemondani a cionista exekutívé tagságáról és abban az esetben, ha a konferencia mégis helyeselné Meyer Berlin lépését, egy németországi delegáció kilép a szervezetből. Meyer Berlin és vezetőtársai annak elkerülése céljából, hogy szakadás álljon be a szervezetben, lemondottak tisztségükről annak ellenére, hogy a delegátusok többsége nem osztja a németországi frakció álláspontját. Rabbi Meyer Berlin lemondásának benyújtásával egyidejűleg javasolta, hogy a konferencia H. Farbsteint állítsa a merkasz olami élére.

Louis Lipsky a politika ellen, a praktikus munka előtérbe helyezéséért

London, július 1. Louis Lipsky, az amerikai cionisták vezére, igen érdekes nyilatkozatot adott a londoni New Judeanának, az angliai cionista szervezet hivatalos lapjának, amelyben a cionista kongresszus problémáihoz szólott hozzá. Nyilatkozatában Lipsky a praktikus építőmunka kihangsúlyozását követeli a politikai kérdésekkel szemben és egy olyan vezetőség megválasztását, amely továbbra is a weizmanni kurzus utjait fogja követni.

Ha a kongresszus — mondotta Lipsky — arra a konkluzióra jutna, hogy a mandatárius kormány jelenlegi politikájában semmilyen jelét nem látjuk annak, hogy Anglia valóban meg akarja teremteni a zsidó nemzeti otthon, hanem ellenkezőleg olyan erős megnyilatkozásokat látunk, amelyek arra mutatnak, hogy a kormány az arabok pozícióját akarja erősíteni, tekintet nélkül arra, hogy ez milyen hatással lesz a zsidók pozíciójára, — akkor szük-

ségessé válik, hogy az adott helyzethez alkalmazkodjunk. Az elmúlt két esztendőben igen érdekes, de annál haszontalanabb jogi vitát bonyolítottunk le. Mindenek előtt: nyilatkozatok, dokumentumok és különböző szövegek elkészítésével, megvizsgálásával, analizálásával voltunk elfoglalva.

Az új kurzus utja

Ha a kongresszus arra a határozatra jutna, hogy ez a jogi vita ellenünk alakult ki végeredményben, vagy főleg annak tovább hajszolása; ha a kongresszus nem lenne hajlandó frakcionális előnyöket, pozíciókat és princípiumokat feláldozni, — akkor nyilvánvaló lesz az új kurzus, amelyet követnünk kell. Méltatlan a cionizmus ideáljához egy olyan pernek a lefolytatása, amelyben a bíró egyúttal a vádlott védője is. Demoralizáló az a politika, amely a nemzeti megalom sorsát egy barátság elnyerésétől és annak fenntartásától teszi függővé. Ilyesmi állandó veszélyt rejt magában, amely a jóbarát szándékaival szemben gyanuperrel él és sohasem eredményez olyan előnyöket, amiket egy ilyen baráttól el lehet várni.

Mihelyst erre az álláspontra jut a kongresszus, a politikai tárgyalások és minden más, ami összefüggésben áll ve-

lük — azt a helyet fogják elfoglalni napirenden, amely őket megilleti. Nem fogják továbbra elfoglalni az egész cionista arénát, nem fogják abszorbálni a cionisták figyelmét, nem fognak végnélküli panaszokat provokálni, nem fognak személyi animozitásokat termelni, egység bontást és széthuzást produkálni. A palesztinai építőmunka körül alakuló politikai adottságokat mellékkörülmenyeknek, de nem a mi nemzeti mozgalmunk lényegének fogjuk tekinteni. A fősúlyt a nemzeti segélyforrások megnyitására, az építőmunka eredményeire, a szétszórt nép organizálására kell hogy fektessük. Ebben az esetben a munkaprogram körül nem fognak kiobbanni a pártviszályok. A politikai momentumok háttérbe helyezése a vezetési kérdését is tisztázni fogja.

A cionista erőket az országépítő és praktikus feladataira kell, hogy koncentráljuk

Minden szenzációs profeciától függetlenül, amelynek az esetleges szakadás mumusát rajzolják a közeljövő küszöbére, merem hinni, hogy a bázei kongresszus a Cionista Világszervezet megerősítéséhez, a cionista erőket az országépítő praktikus feladataihoz való visszatéréséhez fog vezetni. Mihelyst utat tört az a felismerés, hogy vesztélyben van Palesztina és a cionizmus, meg kell szünjenek a párt villongások.

Nem kétkedem abban, hogy a bázei kongresszus olyan vezetőséget fog választani, amely abban az esetben is, ha Weizmann történetesen nem lépne be és nem vállalná az elnökséget, továbbra is Weizmann politikai irányelveit fogja követni és az általa alkalmazott mérsékeltesség és elővigyázatosság módszerével fogja hivatását ellátni. A palesztinai munka, a politikai és gazdasági nehézségek ellenére is, a megalom primer feladatát fogja képezni

Bolsevik váddal fűszerezett családi perpatvar a kolozsvári rendőrségen

Cluj-Kolozsvár, július 1. (Az Uj Kelet tudósítójától). Kedden délelőtt Iepure Alexe kolozsvári cukrász első feleségének, Kelemen Zsuzsa asszonynak lakásán különös botrány történt. Iepure Alexe megjelent a lakásban és el akarta szállítani ott maradt holmiját, amelyet még együttélésük alatt hagyott az asszonynál. Az asszony ekkor a rendőrséget értesítette, ahonnan Pop Iakob kommisszár szállt ki. A rendőrség figyelmeztette Iepuret, hogy amennyiben az asszony nem akarja

a holmikat kiadni, úgy csak peres uton léphet jogaiba.

Iepure erősködése után az asszony azt a kijelentést tette, hogy Iepure bolsevik. Érdekes, hogy az asszonynak ez a bejelentése elegendő volt ahhoz, hogy a rendőrség Iepuret előzetes letartóztatásba helyezze és csak ügyvédje közbenlépésére engedték szabadon. Iepure most a holmijért is és a bolsevista vádért is perli volt feleségét.

Világkörüli repülőutjuk után nagyszabású fogadtatás vár Newyorkban Post és Gatty pilótánőkre

Newyork, július 1. Post és Gatty amerikai pilótákra világkörüli utjuk befejezése után nagyszabású és lelkes fogadtatás vár kiindulási pontjuknál, a rooseveltföldi repülőtéren. A pilóták átrepültek az Alaszka keleti részén levő Fairbanks felett s a kanadai Albertában levő Edmonton felé vettek irányt. Érkezésüket szerda estére várják az Egyesült Államok keleti partvidékére. Az utnak összes nehéz szakaszain túl vannak s az idő is kedvez, úgy, hogy most már bizonyosra vehető hogy a világkörüli utat sikerül kilenc nap alatt abszolválniuk. Gaaty a Behring tenger feletti utat sérült vállal tette meg. Sebesülését a gép egyik lég-

csavarja okozta. Megalapították, hogy csak fájdalmas zuzódást szenvedett, csonttörése nincsen.

Newyork, július 1. Post és Gatty hajnalban átrepültek Alberta kanadai állam határát s egyenes vonalban Newyork felé tartanak.

a világmárka megövi Ont a nemi betegségek-től.

„OLLA”
GUM..?

A „vörös zsidóné” antiszemita képviselő lett

A csetei Herzog lány, a báróné, világ életében finom uri dáma volt. Igaz, hogy az apja nem mindig volt csetei és nem mindig is volt báró, csak egyszerűen Herzog és dohányjal kereskedett a régi jó világban, amikor a dohány export-import még csengő aranyakat jelentett. A dohányból garmadában gyűltek össze az aranyak és az öreg ur az aranyakon bárói címet és nemesi előnevet vásárolt magának és a családjának.

Az újdonsült báró ur, két gyermekéi, a Móríc fiút és a Clarisze baroneszt még egyéb utavalóval is ellátta az élethez, egy kis keresztvízzel lemosta rólu-k az ősök gyalázatát. A keresztény-nyé lett ifju Móríc báró valami atavisztikus hajlamától vezéreltetve tovább folytatta a zsidó ősök foglalkozását. Gyűjtő lett belőle. Csak míg valame-lyik őse nyilván csontot és rongyot gyűjtött fütyülővel, addig a Móríc báró dohánymágnás, apja pénzén, kincseket érő képeket és szobrokat gyűjtött össze Nagy János uccai villájában. Huga, a baronesz, hozományával újra be-aranyozta a báró Orosdy Fülöp címer megkopott családi címerét.

Az Orosdy báróné fékevesztett tempóval vetette magát bele az Orosdyak életébe, hogy a Herzog őseket minél hamarabb elfelejtse. Versenystállója volt, mindennapos volt a turfon, polós autóversenyeken és egyéb arisztokraták szórakozóhelyeken. Mit tehetett arról az arisztokratikus törekény és filigrán természetű báróné, hogy égővörös színű haját — amelyet valamelyik derék zsidó néni ösétől örökölt, — se meg nem szoktatta, se barnára át nem festette a keresztvíz és az előkelően rancesoló grófi társaságban csak „vörös zsidóné” néven ismerik a mai napig is, akármilyen buzgógn gyakorolta a katolikus anyaszentegyház parancsait.

A magyar főúri körökben a löverseny mellett, a képviselőség a legújabb divat. Az arisztokrata dámák is kedvet kaptak erre a finom uri sportra és Odeschalchi Kája hercegnő a „társaság” ünnepektől májaja is fellépett képviselőnek. Egy Herzog leány, aki hozzá még Orosdy báróné is, csak nem fog háttérben maradni a Kája hercegnővel szemben? Ha a Kája hercegnő képviselőjelölt lett, a Herzog leánynak is muszáj képviselőnek lenni. Fel is lépett Szécsényben és meg is választották a kormány hivatalos jelöltjével szemben. Az egész klérus a keresztény programmal fellépett Herzog leányt támogatta a Bethlen-párti jelölttel szemben.

A Herzog leány, az arisztokrata társaságok kedvelt „vörös zsidóné”-ja, elérte a legmagasabb karriert, amit egy zsidó Magyarországon elérhet, antiszemita képviselő lett belőle.

Hogy foroghatnak szegény Herzog-ösök a sirjukban Magyarország különböző zsidó temetőiben...

Mentő csillagok a zsidó éjszakában

Izák Arnold novellái és elbeszélései

Ára 80 lej

KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYABAN

Modern zsidó költők

Ivan Goll, Andre Spire, Jabotinszky, Werfel, Max Brod, Avigdor Hameiri, stb.

zsidó versei

(Herz könyvtár) 20 lej beküldése ellenében pórtómentesen küldi az Uj Kelet könyvosztálya.

Az iparendelő kamarai cégbe

Milyen kellene

A tö
A ré

A hamis ada

Cluj-Kolozsvár, július 1. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az öt hetek óta folynak a törvényeket az új törvénynek kötelezővé tett. kedelmi és iparkam. törvényezőre akkor, meghonosult törvény kamarai bejegyzések kereskedelmi körök ellenségeskedve fogdést, mely azonban minden diszkusszió. * Az Uj Kelet mur jegyzésekkel kapcsol az ügy egyik ismer. következő felvilágos. jegyzésekre vonatko.

Ipareng. bejegyz.

Az új cégbejegyz. nyöket biztosítanak mert egy egyszerű meghatározza a kereskedelmi kor. Ez a cégjegyzés he. nél az iparendelő. csak hosszas és a létráján megakadály. után szerethető me. zés szolgálja az edd. bejegyzést is és így. kedő bejegyzés m. egyszersmint ipare. széki bejegyzést.

Nem kell könyveket

Minden ellenke. ben áll az a tény, olyan rendelkezést minden kereskedőn. znetnie. A törvény. egyszerű szatöcsöl. sen és ezzel is me. dasági viszonyok k. zott megélhetési le. a cégjegyzés csak. kedőre, még akkor. zés pillanatnyilag. jelent. Ez a költsé. mális, hogy még a. sem jelent nagy m. dőnek.

Az inform. pontjából

Az új rendsz. kenyen elősegíti a kamarák informáci. szág kereskedelmi és mindenről tudó. iroda nagy irt fog. hiteléletben gyakr. ket az, hogy hiány.

Milyen kellene

A bejegyzés. informátorunk — s az eddigi formák. szükséges, csak az. vány. Minden új k. belül köteles maga. állampolgársági ig. engedélyt is jelent. sére. A régi keres. mellett állampolgár. kell hogy felmutass. A régi cégek, a. cégek voltak, a tör. is kell hogy igazó. törvényszék 105-ös.

Az illetékeke. kereskedelmi kama. kedelmi kamarák és a Monitorul Of. Az illetékek eloszt.

Uj

Egyéni cég: Ipar. lej, központ 100 le. társaság cég, vagy ré. alaptőkéje 1000 le. milliótól 5 millióig. lej, 5-től 10 millió. lej és 10 milliótól f.

Női, férfi ruhákat igen olcsón fest tisztít

CZINK, Cluj

né" antisze-
elő lett

a báróné, világ
ama volt. Igaz,
dig volt esetei és
ró, csak egyszer-
nyal kereskedett
mikor a dohány
engő aranyakat
ól garmadában
ak és az öreg ur
ímét és nemesi
nak és a család-

két gyermekéi,
risze baroneszt
és ellátta az élet-
szel lemosta ró-
A keresztény-
ró valami ata-
vezéreltetve to-
sók foglalkozá-
sak míg valame-
és rongyot gyűj-
a Móríc báró
énzén, kincseket
at gyűjtött ösz-
állájában. Huga,
ával újra be-
dy Fülöp cimér
ét.

kevesztett tem-
le az Orosdyak
g ösöket minél
Versenyistállója
a turfón, poló-
egyéb arisztok-

Mit tehetett
an törékeny és
hogy égővörös
valamelyik de-
örökölt. — se
barnára át nem
és az előkelően

an csak „vörös
a mai napig
gyakorolta a
ház parancsait.

ben a lóverseny
a legújabb di-
ámák is kedvet
ri sportra és
regnő a „társá-

s fellépett kép-
edény, aki hozzá
csak nem fog
ája hercegnővel
hercegnő képví-
leányának is mu-
Fel is lépett
választották a
tjével szemben.

ztény program-
ányt támogatta
szemben.

risztokrata tár-
szidóné"-ja, el-
riert, amit egy
lérhet, antisze-
le.

egény Herzog-
ország külön-

KELET
ZÁBAN

lagok
akában
és elbeszélésel

KELET
ZÁBAN

o költők
e, Jabotinszky,
gdor Hameiri,
rsei
eküldése ellené-
i az Új Kelet
za.

, Cluj

Az iparengedélyt és a törvényszéki cégbejegyzést helyettesítik a kamarai cégbejegyzések

Milyen okmányok és illetékek kellene a kamarai bejegyzéshez

A törvény az alaptöke szerint róttá ki az illetékeket. A régi cégek egészen jelentéktelen illetékeket fizetnek

A hamis adatokért szigorú büntetést ír elő a törvény

Cluj-Kolozsvár, július 1. (Az Új Kelet tudósítójától.) Az ország iparkamaráinak hetek óta folynak a cégbejegyzések, amelyeket az új törvény az összes kereskedőnek kötelezővé tett. A kormány a kereskedelmi és iparkamarák intencióit emelte törvényerőre akkor, midőn az Erdélyben meghonosult törvényszéki cégbejegyzést a kamarai bejegyzésekkel cserélte fel. Egyes kereskedelmi körökben vonakodva, sőt ellenségeskedve fogadták az új intézkedést, mely azonban kötelező és így elfölt minden diszkusszió amugyis hiábavaló.

Az Új Kelet munkatársa az új cégbejegyzésekkel kapcsolatban kérdést intézett az ügy egyik ismert szakértőjéhez, aki a következő felvilágosítást adta a cégbejegyzésekre vonatkozólag.

Iparengedély és törvényszéki bejegyzés helyett

Az új cégbejegyzések kétségkívül előnyöket biztosítanak a kereskedelemnek, mert egy egyszerű formai bejegyzéssel meghatározza a kereskedő jogi viszonyát a kereskedelmi kormányzattal szemben. Ez a cégjegyzés helyettesíti a kereskedőnél az iparengedélyt, mely tudvaleg csak hosszas és a tisztviselői hierarchia létráján megakadályozható kérvényezések után szerezhető meg. Ugyanez a bejegyzés szolgálja az eddigi törvényszéki cégbejegyzést is és így amennyiben a kereskedő bejegyzése megtörténik, megszerzi egyszerre iparengedélyt és törvényszéki bejegyzést.

Nem kell minden kereskedőnek könyveket vezetni

Minden ellenkező híreszteléssel szemben áll az a tény, hogy a törvény semmi olyan rendelkezést nem tartalmaz, hogy minden kereskedőnek könyveket kell vezetnie. A törvény nem is kívánhatja az egyszerű szatócstól, hogy könyveket vezessen és ezzel is megnehezítse a mai gazdasági viszonyok között amugyis korlátozott megélhetési lehetőséget. Ilyenformán a cégjegyzés csak előnyös lehet a kereskedőre, még akkor is, ha ez a cégbejegyzés pillanatnyilag valamelyes költséget is jelent. Ez a költség azonban olyan minimális, hogy még a mai viszonyok között sem jelent nagy megterhelést a kereskedőnek.

Az információs szolgálat szempontjából

Az új rendszer egyébként jelentékenyen elősegíti a kereskedelmi és iparkamarák információs szolgálatát. Az ország kereskedelmi életében egy tökéletes és mindenről tudó hivatalos információs iroda nagy úrt fog betölteni, mert a mai hiteléletben gyakran okozott nehézségeket az, hogy hiányzott az információ.

Milyen okmányok és illetékek kellene

A bejegyzés technikája — folytatta informátorunk — sokkal egyszerűbb, mint az eddigi formák. Semmiféle irat nem szükséges, csak az állampolgársági igazolvány. Minden új kereskedő három napon belül köteles magát bejelenteni és csak állampolgársági igazolvány kell az iparengedélyt is jelentő cégbejegyzés elnyerésére. A régi kereskedők iparengedélyük mellett állampolgársági igazolványukat is kell hogy felmutassák.

A régi cégek, amennyiben bejegyzett cégek voltak, a törvényszéki cégjegyzésről is kell hogy igazolást hozzanak, amit a törvényszék 105-ös szobájában adnak ki.

Az illetékek

Az illetékeket a helybeli ipari és kereskedelmi kamarának, az ipari és kereskedelmi kamarák országos központjának és a Monitorul Oficialnak kell befizetni. Az illetékek elosztása a következő:

Új cégek:

Egyéni cég: Ipar- és keresk. kamara 400 lej, központ 100 lej, Mon. Oficial 500 lej, társas cég, vagy részvénytársaság 1 millió alaptőkéig 1000 lej, 250 lej, 700 lej, 1 milliótól 5 millióig 2000 lej, 500 lej, 700 lej, 5-től 10 millióig 300 lej, 750 lej, 700 lej és 10 milliótól feljebb ipar és kereske-

delmi kamara 4000 lej, központ 1000 lej, Mon. Oficial 700 lej.

Régi cégek:

Egyéni cég: Ipar- és kereskedelmi kamara 100 lej, központ 25 lej, Mon. Oficial 250 lej, társas cég, vagy részvénytársaság 1 millió alaptőkéig 250 lej, 75 lej, 400 lej, 1 milliótól 5 millióig 500 lej, 125 lej, 400 lej, 5 milliótól 10 millióig 750 lej, 200 lej, 400 lej, 10 milliótól feljebb ipar- és kereskedelmi kamara 1000 lej, központ 250 lej, Mon. Oficial 700 lej.

Ezek az illetékek kivül bélyegilletéket is ró a törvény a cégjegyzési kérvényekre. A kérvényeket két példányban kell benyújtani, az első példány bélyegilletékei 132 lej plusz, 2 lej aviatikai bélyeg, a másodpéldányra 7 lej plusz, két lej aviatikai bélyeg. Társas cégeknél és részvénytársaságoknál ötmillióig 264, ötmilliótól feljebb 1320 lej plusz aviatikai bélyeg.

A régi cégeknél minden kategóriára 11 lej plusz 7 lej aviatikai bélyeg kötelező. Informátorunk ezután felhívta a figyel-

Orvosok által női használatra különösen ajánlva LYSOFORM

Az orvosi vélemény kategorikus. A női testápolás megköveteli fertőtlenítőszert rendszeres használatát az intim toalett számára. Lysiformot melegen ajánlják mert biztosan megöli a csirákat és teljesen ártalmatlan a nyakhátyak számára.

Lysiform csakis sötétzöld, lepecsételt üvegekben kerül eladásra. Akik Lysiformot kímérve árulnak, felveztetik a közönséget. Ha az egészségről van szó, vonakodásnak nincs helye. Követelje a Lysiformot sötétzöld üvegekben.

Lysiform

met arra, hogy az adatok valódiságáért a kereskedő maga felelős. A törvény 100 ezer lej pénzbüntetést és három hónapig terjedő elzárást ír elő azokra, akik hamis adatokat mondanak be a cégjegyzések alkalmával. A kereskedőnek lehetőleg személyesen kell az iparkamaránál megjelennie, mert semmiféle közbenjárást a

kamarák nem fogadnak el. Kivételt képeznek ez alól az ügyvédek, akiknek erre törvényadta joguk van. A személyesen beadott kérvények aláírásait az ipari és kereskedelmi kamarák azonnal hitelesítik, míg a közvetítők útján betérjesztett kérvényekhez közjegyzői hitelesítés szükséges.

A Zsidó Párt parlamenti képviselői méltóságukon alulnak tartják, hogy az antiszemita liga képviselőivel polemizáljanak

Dr. Fischer Tivadar méltóságjeljes nyilatkozata a kamara tegnap délutáni ülésén

Bucuresti-Bukarest, július 1. (Az Új Kelet tudósítójától.) Megirtuk, hogy a kamara tegnap délutáni ülésén dr. Fischer Tivadar visszautasította azokat a támadásokat, amelyek Cuza részéről a zsidó népet és a zsidó vallást érték. A Zsidó Párt elnöke ez alkalommal a következő nyilatkozatot olvasta fel:

„A parlament intézményével szembeni tisztelet sem engedheti meg azt, hogy az előző ülés jegyzőkönyvéhez bizonyos megjegyzéseket ne fűzzek.

Cuza képviselő ur ez alkalommal felolvasott nyilatkozatában és beszédében kifejtette jóllismert és a zsidó lakosság elleni gyűlölettel fűtött doktrínáját, a mely a Keresztény Nemzetvédelmi Liga néven ismert politikai csoport programját alkotja.

A Zsidó Párt parlamenti frakciója egye dülálló és nem éppen kellemes helyzetben van, minthogy egyedül képviseli az ország lakosságának azon részét, amelynek megsemmisítése alkotja egy másik parlamenti csoport politikai programját. Bármennyire is szörnyűsége legyen ezen csoport programja és ideológiája, nem lehet vitássá tenni egy ilyen program kifejtésének lehetőségét. A meggyőződés nyilvánítás szabadságának elve azonban még nem jelenti azt a jogot is, hogy sértő és megszegyenítő kifejezéseket használjanak bárkivel szemben, annál kevésbé, az ország lakosságának csaknem egymillió lelket számláló csoportjával szemben, amely lelkiismeretesen fejezi ki összes állampolgári kötelezettségeit. S ha ilyen

sértő támadásokat mégis eltérnek egy parlamentben, ennek káros hatása nem a megsértett személyek méltóságára hat vissza, hanem elsősorban a parlament presztizsére.

Azt hiszem, képviselő urak, hogy sem a zsidó vallás sértő jelzővel való megtámadása, sem pedig a zsidó polgároknak a megszegyenítő „jidan“ kifejezéssel való aposztrófálása nem egyeztethető össze a román parlament méltóságával. A zsidó vallás történelmi felekezett alkot, el van ismerve a román állam által és a Biblia szent könyvére támaszkodik, amelyet az egész civilizált világ az emberiség kulturális javai legértékesebb gyöngyének ismer el. Bizonyára általános felháborodást váltana ki és még a kísérletét is azonnal megakadályoznák, azt, hogy valamely keresztény felekezettel szemben sértő kifejezéseket használjanak. Ugyanez a konszideráció illeti meg a zsidó vallást is.

Ami pedig a „jidan“ kifejezést illeti, bár etimológiailag jogos az az állítás, hogy megfelel a francia „juif“-nek, az angol „yew“-nek a német „jude“-nak és a magyar „zsidó“-nak, az idők során Romániában olyan értelmezést nyert, hogy ma bizonyos lebecsülést és megszegyenítést tartalmaz és nem felel meg az „evreu“ szónak. Használata sértési szándékot tüélez fel, ami feltétlenül okot szolgáltat arra, hogy ez a kifejezés ki legyen zárva a parlament szótárából.

Ennek folytán ama kértetjemet a képviselőház elnöke elé, hogy a házsa-

bály szigorú alkalmazása révén keressen és találja meg annak lehetőségét, hogy a parlamenti viták nivóját megvédje az ilyen kompromittáló kifejezések használata által való degradálástól.

A zsidó lakosság mindenestire a legenergikusabban tiltakozik az ellen, hogy a parlament tribünjéről olyan szavak hangzanak el, amelyek bennünket vallásunkban vagy nemzetiségünkben sértenek. Eme tiltakozásom hangsúlyozása mellett le kívánom szögezni ez alkalommal, hogy a Zsidó Párt parlamenti csoportja, amely komoly munkára hivatottnak éri magát, nem fog polemizálni a Keresztény Nemzetvédelmi Liga képviselőivel s tartózkodni fog attól, hogy beszédek fölött kritikát gyakoroljon, mert egy ilyen magatartás méltóságán aluli volna.

Sztrájkbaléptek a jeruzsálemi közlekedési alkalmazottak. Londonból jelentik: Jeruzsálemben ma éjjelkor a közlekedési alkalmazottak sztrájkbaléptek bérköveteléseik nem teljesítése miatt. A sztrájkban a zsidó és arab taxisoffőrök egyaránt résztvesznek.

Halálra ítélték a Schlegl zágrábi szerkesztő elleni merénylet két főtettesét. Bécsből jelentik: Zágrábban a Schlegl szerkesztő elleni gyilkos merénylet két főtettesét halálra, két másik terroristát 20—20 évi, egyet 13 s egyet 15 évi kényszermunkára ítélték.

A tigris összemarcangolta az állatszeliidítő karját. Ceglédrol jelentik: A Gazdag-cirkusz ceglédi bucsuelőadásán Wilhelm Müller állatszeliidítő a porondon felállított ketrecben négy oroszállánál és egy tigrissel mutatványokat végzett. Produkció közben megbottolt és elesett. A közönség legnagyobb rémületére a tigris a földön fekvő állatszeliidítőre támadt és marcangolni kezdte. Müller nagynehezen a közelében levő vasvillát megragadta és azzal elverte magától a fenevadat. Ezalatt a személyzet is segítségére sietett és kiszabadította az állatszeliidítőt nehéz helyzetéből. Wilhelm Müllernek a tigris jobbkarját összemarcangolta.

KALLÓS EDE: GÖRÖG ÉLET ÉS MŰVELTSÉG. Az antik görög ember minden napi életének és szellemi ünnepei megnyilvánulásának tükré ez a könyv. 200 oldal. Régi ár 102, új ár 51. Küldje be bélyegben Lepagenak Kvár és portómentesen kapja, vagy utánvétellel portóval. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

Atheneum olcsó könyvei

Barbusse: Erő, füzve	68 lej
A. France: Hátrahagyott írásai füzve	34 lej
Heltai: Irók, színésznők	68 lej
Thackeray: Titmarsch	34 lej
Mihály E.: Az autók elektromos felszerelése	170 lej
Szalay László: Mihály bácsi 194 oldal	51 lej
Blasco Ibanez: Mindenki asszonya 288 oldal	68 lej
Blasco Ibanez: A meghódított tenger 300 oldal	68 lej
Emil Zola: Tiérése Raquin 284 oldal	68 lej

René Benjámín: Egy regényes élet 364 oldal	68 lej
Dos Passos: Newyork regénye oldalon, 2 kötet	102 lej
Bainville: Franciaország története 488 oldal, 2 kötet	102 lej
Ady Andre: A minden-titok versei	68 lej
Ady Andre: Uj versek	68 lej
Ady Andre: Illés szekerén	68 lej
Ady Andre: Szeretném ha szeretnének	68 lej
Ady Andre: A magunk szerelme	68 lej
Ady Andre: Ki látott engem	68 lej

Kaphatók az Új Kelet könyvosztályában

Sikert-sikerre halmoz a Haggibbor

Cluj-Kolozsvár, július 1. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A sportélet legújabb eseményeinél, a sportriporter napi jelentésénél és a különböző táviratoknál ritkán szoktak megállni. A sporteseményeket a sportrovatban regisztráljuk és sajnós, meg kell elégednünk legtöbbször az eredmények egyszerű közlésével. Ha ezuttal mégis külön is foglalkozni óhajtunk a közelmúlt sporteseményeivel, tesszük ezt azért, mert a zsidó sport szempontjából néhány öröndetes tényhez kell reflexiókat fűznünk.

A Haggibbor a kerületi teniszversenyeken

Kolozsváron a teniszsportnak mindig egyik legkiemelkedőbb eseménye a kerületi bajnokság. A város és kerület összes játékosai vesznek részt a bajnoki versenyeken, kiki tudásának és eddigi eredményeinek megfelelő osztályozásában. A kolozsvári kerület teniszbajnoki címe nagy kitüntetés és dícsőség, amely után érthetően törnek ennek a sportágnak a művelői. Ebben az évben történt meg először, hogy az I. osztályú férfi egyesben, tehát a bajnoki verseny fő számában a Haggibbor két versenyzője került a döntőbe, sőt a harmadik helyet is Haggibbor játékos szerezte meg. Ez a tény önmagáért beszél. Simon Endre, a Haggibbor legtehetségesebb játékosa, aki csak most lépte át az ifjúsági korhatárt, végre tehetségének megfelelő eredményt tudott elérni. Abban a mezőnyben, ahol a többszörös bajnok, dr. Metianu, Serb kapitány, Benedek a tavalyi győztes, Szász, Dunky és Farkas indultak, annyi más tehetséges játékoson kívül, a bajnoki cím igen nagyértékű és jelentőségű. Amikor a kolozsvári zsidó sportközönség nagy örömmel regisztrálja Simon Enczi-nek ezt a szép sikerét, amely tudásának, stílusos és mégis erőteljes játékának és nem kis mértékben önbizalmának eredménye, figyelmeztetnünk kell az új bajnokot, hogy ez a cím kötelez. Kolozsvár bajnokának sporterővel és kitartással, lelki ismeretével munkával kell megmutatnia, hogy megérdemelte a bajnokságot.

Rosenberg György, a második helyezett a legrokonoszenesebb versenyzők egyike. Ő képviseli a szorgalmat és kitartást, amely kellő tudással is párosulva a döntőig juttatta el. Metianu elleni szép győzelme megmutatta a Haggibbor e kiváló versenyzőjének kitűnő kvalitásait, amelyek arra képesítik, hogy legközelebb már ő legyen a döntő győztese. A Haggibbor-triász harmadik tagja, Radó György méltóan csatlakozik társai mellé. A bajnokságban egyedül Simon győzte le — végre is a két Haggibborista közül valakinek vesznie kellett — de megnyerte a II. osztályú férfi-egyeset és a férfi-párosban is eljutott a döntőig, azonban partnerének elutasítása miatt ezt fel kellett adnia. Radó Gyurit a szívósság és komoly sport-szellem, de egyben az ambíció és lelkesedés jellemzik párosulva bizonyos könnyelműséggel is, amely azonban tünöben van. Ő is, még szép sikereket remélhet ebben a sportágban. Tehetséges versenyzője a Haggibbornak Wasserstrom is, aki kétszertelenül a jövő csillagai közé fog tartozni.

A Haggibbor női versenyzői közül Farkas Olga ezuttal először lépett sorompóba és tréning nélkül játszva sikerült helyezést elérnie. Kellő tréninggel a legközelebbi versenyen a döntőben is szóhoz fog jutni. Igen tehetséges és kvalitatív versenyző Frenkel Kató is, akinek azonban versenyritmút kell szereznie és küzdőképességét növelni. Stílusa a legszebb reményekre jogosít. Ugyancsak dícséretet érdemel és sok sikerrel bíztat Sonnenklar Margit is, a fiatal leánygárda igen tehetséges játékosa.

Vivógárdánk a színajai bajnokságokon

Színajában a kétnapos ünnepen került eldöntésre Románia kard- és törvívó bajnoksága. A gyönyörű fűrdőhelyen nagyszámmal vettek részt az ország összes vívói. A versenyt a bukarestiek rendezték, ami annyit jelent, hogy erdélyi vívónak ugyiszólván lehetetlen volt bajnokságot nyernie. Törben ez talán nem is igazságtalan, hiszen a bukaresti törvívók már külföldön is sikerrel szerepeltek. Annál kirívóbban érvényesült az elfogultság és hozzá nem értés a kardban, ahol a győztesnek még a döntőben sem lett volna helye és egy erdélyi versenyen az elődöntőben kiesne. A Haggibbor vívói közül

Herczeg Tibor, aki a bécsi európai bajnoki versenyen is szép sikerrel szerepelt, a törbajnokságban negyedik lett és megnyerte a legszebb vívársra kitűzött különdíjat. A kardvívásban résztvett Klein Endre, Weisz Imre és Neufeld Pál az erős konkurenciában nem érvényesülhettek, de azért megállták a helyüket és jól képviselték a Haggibbort. Remélhető, hogy az egyesület vívószaosztálya összesel folytatni fogja tavalyi pompás munkáját, amely az egyesület vívógárdáját az ország legkiválóbbjainak sorába állítja.

A futballszaksztály

A Haggibbor—Vasas eredmény mellett sem mehet el szólanul a krónika. Nem a számszerű eredmény, — el kell ismerni,

hogy a budapestiek rosszul játszottak, — hanem a játék: a fegyelmesség, a lelkesedés és a sportszerű viselkedés az, amit dicsőítenünk kell emelnünk és ami remélhetőleg a jövőben is elsősorban jellemző fogja a Haggibbor futballcsapatát. Ezek a tulajdonságok hiányoztak eddig, a tudás és tehetség ezek nélkül nem tudott érvényesülni. A Haggibbor hívei örömmel látták az egyesület soraiban küzdő Klein Jósikát és a Rosenfeld fivéreket és remélik, hogy ezután nem csak vendégszereplni fognak anyaegyesületükben, hanem visszatérnek a különböző körülmények miatt elhagyott zászolóhoz. A Haggibbor futballszaksztálya egyébként tovább dolgozik a csapat megerősítésén. Mint érdekességet említjük meg, hogy a Vasas—Haggibbor eredménynek már kézzelfogható következményei is van, amennyiben a Haggibbor csapatát egy magyarországi vidéki városba vendégszereplésre hívták meg. Ha nem is szabad eltulozni a vasárnapi sikert, arra jó, hogy az önbizalmat fokozza és további lelkes, kitartó munkára készítse az illetékeseket.

Elmarad a szesz monopolizálása

A szeszadó leszállításával akarja a kormány a feketeszesztermelést ellensúlyozni.

Bucuresti-Bukarest, július 1. A Szesz szindikátus végrehajtóbizottsága a napokban tartott ülésén megállapította, hogy a szeszkerdés rendezésére eddigsemiféle kormányintézkedés nem történt. A legális szesz fogyasztása még a minimumot sem érte el. A Szesz-szindikátus azt reméli, hogy a szeszkerdés júliusban rendezést fog nyerni.

Félhivatalos helyről nyert értesülés szerint a pénzügyminisztérium még ez év folyamán oly intézkedéseket fog életbe léptetni, hogy a szeszgyárak a mélyen leszállított szeszadók mellett termelésüket megkezdhetik és így az ille-

gális szesztermelés megszűnik.

A pénzügyminisztériumból kiszivárgott hírek szerint a szeszmonopol kérdése csak akkor lesz aktuális, ha a legális termelés és a fogyasztás növekedése mellett a Szesz-szindikátus nem tudná feladatát teljesíteni. A Szesz-szindikátussal szemben ugyanis egy ellen-szindikátus alakult, amelynek célja, hogy a jelenlegi legális Szesz-szindikátus vezetését kicseréljék. Így ha a szeszadó leszállítása be is következik, még az a feladat is hárul a Szesz-szindikátusra, hogy a fennálló ellentéteket minél előbb kiegyenlítsse.

Egy román állampolgárt letartóztattak Párizsban s azzal vádolják, hogy fontos aktákat lopott a francia minisztériumból

Bucuresti-Bukarest, július 1. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Francia politikai körökben még mindig nagy izgalommal tárgyalják a néhány igen fontos diplomáciai aktának a külügyminisztérium titkos archívájából való eltűnését. A

gyanusítottak között szerepel egy román állampolgár is, Rudolf Leca, aki ellen Peyr vizsgálóbíró két nappal ezelőtt letartóztatási végzést bocsátott ki. Az eddigi vizsgálat megállapította, hogy számos igen értékes akta és táv-

irat tűnt el a minisztérium levéltárából, egyelőre azonban nem tudják, hogy melyik külföldi állam kezeihez jutottak az eltűnt dokumentumok. Az akták eltűnésének felfedezése után letartóztatták Andrei Cannieux-t, a külügyminisztérium siffre-osztályának vezetőjét és egy Gohard nevű kalandort. Gohard iratai között találták meg a Rudolf Leca nevét és címét. Felcséggel együtt azonnal letartóztatták és miután Leca igen zavaros vallomást tett a vizsgálóbíró előtt, fogva is tartották. Azzal gyanúsítják, hogy ő volt az összekötő tisztt Cannieux és a közép-európai kémkedési központok között. Leca elismerte a vizsgálóbíró előtt, hogy kapott Gohardtól bizonyos aktákat, azonban teljesen értéktelennek tartotta őket és éppen ezért megsemmisítette azokat.

Bemutató a Corso mozgószínházban

A hangosfilm éppen úgy, mint néma elődje, minden esztendőben legalább két olyan primadonnát revellál, akik egyik másodpercről a másikra elfoglalják százszázalékosan a közönség szeretetét. Az idei hangosfilmszezon két komikust adott a publikumnak, két olyan színészt, kiknek nevére felfigyelt az egész mozivilág.

Az egyik Felix Bressart, a másik Ralph A. Roberts. Előbbi a Mese az írógépről, az utóbbi Öfensége a szerelem c. filmekben aratott döntő sikert.

A Corso-mozgószínház egyidőben a budapesti nagy mozgókkal most mutatja be a „Megjöttök a rokonok” c. nagyszerű filmbohózatot, amely filmben ugy Bressart, mint Roberts játszanak. Ez az új német hangosfilm csupa kacagató szituáció, mulatságos és igazi filmbohózat, meglepő fordulatokkal, trappáns dialógussal.

Bressart mellett a női főszerepben Charlotte Ander szórakoztatja kitűnően a közönséget, aki csupa megvesztegető kedvességgel, a szezonban kevés ilyen jól sikerült pompás filmet mutattak be Kolozsváron.

Kettős gyilkosság egy temesmegyei faluban

Timisoara-Temesvár, július 1. Beszélőleg végrehajtott vakmerő kettős rablógyilkosság tartja izgalomban Gyér temesmegyei község lakosságát. A község köztisztviselője álló matrónája volt Willer Anna 80 éves magánzó, aki unokahúgával, Muschong Magda 35 éves leánnyal lakott együtt.

Az utolsó 24 órában sem Willer Anna, sem pedig unokahuga nem mutatkoztak, úgy, hogy a szomszédok rosszat sejtve be akartak menni a lakásba. Rossz sejtelmüket megerősítette, hogy az ajtót zárva találták, a kulcs azonban nem volt belül, ami amellet szól, hogy valaki rájuk zárta az ajtót és azután eltávozott.

A titokzatos körülményeket jelentették a csendőröknek, akikkel együtt azután feltörték az ajtót és behatoltak a siri csendben álló lakásba. Borzalmas látvány fogadta a belépőket.

Az első szoba padlóján vérbefagyva, széttuzott koponyával holtan találták a 80 éves matrónát és unokahugát. A lakás, amely teljesen ki volt fosztva, rettenetes küzdelem nyomait mutatta. Székek feldöntve, szőnyegek felhajtvva és beszakítva, az asztal felborítva, — minden amellet tanuskodott, hogy a két szerencsétlen teremtés végsőkig védte az életét az ismeretlen támadókkal szemben.

A helyszíni vizsgálat kétséget kizáróan megállapította, hogy rablógyilkosság történt, egyelőre azonban a legcsekélyebb támpont sincs arra nézve, hogy a kettős merényletet ki követhette el.

Amortizációs kölcsönök

városi házakra lej értékben 10—40 évi időtartamra folyósítunk. Kolozsvári Népbank és Zálog Hitelintézet Részvénytársaság, Szép uccsa 1. szám.

ISMÉT ITT A NAGY LEHETŐSÉG!

Százért egy milliót!

Az erdélyi zsidó kórházgyesületek belügyminiszteri engedély alapján megrendezik a

második zsidó kórház-sorsjátékot!

E sorsjáték nyereménytervezete oly realisan van megalkotva, hogy minden egyes sorsjegyvásárlónak komoly esélyei vannak a nyeresésre. Közel 2000 nyeremény 2,700.000.— lej értékben.

Főnyeremény

1.000.000 lej

Az összes nyereményeket az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T. garantálja és fizeti ki azonnal készpénzben.

Egy sorsjegy ára 100 lej

Kapható minden jobb bankban, üzletben, trafikban, stb.

Vegyen Zsidó Kórház sorsjegyet!!

Levélbeli megrendeléseket elfogad:

Az Erdélyi Zsidó Kórházgyesületek Központi Sorsjátékintézősége,
Cluj,
Piata Unirii No. 20.

HIREK

A UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszeg Ernő, Str. Cobălcescu 54
Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Aláírták a magyar-osztrák kereskedelmi szerződést. Bécsből jelentik: A magyar-osztrák kereskedelmi egyezményt tegnap aláírták. A vámkartell megegyezés és az állategészségügyi egyezmény a régi szerződésből átkerültek az új egyezménybe. A osztrák gabona- és lisztvámok ma életbeléptek. Közös szerv fog működni a gabonaimport lebonyolítására.

— Matrózlázadás volt egy amerikai hadihajón. Madridból jelentik: A máltai La Valettából kerülő uton érkezett hírek szerint a Ramilly 24 ezer tonnás angol hadihajón matrózlázadás volt. A hajót a máltai angol flotta néhány hadihajója a görög vizeken, ahol a lázadás kitört, közre fogta s bekísérte Máltába. A lázadó matrózokat bebörtönözték. Még nem lehet tudni a zendülés okát és részleteit.

— Konfliktus a japán és orosz kormány között. Londonból jelentik: A kamaszokai halászlátai jogok miatt a japán és orosz kormányok között a konfliktus kiéleződött. Orosz őrhajók lövéseket adtak japán halászhajókra s egyet letaláltattak el is süllyesztettek. A japán halászhajókat ezentul hadihajók fogják kísérni utjukra.

— Előjegyzések a kolozsvári (Cal. Reg. Ferdinand 52. sz.) izr. hitközség elemi iskolájába és óvodájába. Az I. osztályban az utóbbi években tapasztalt tulzsfoltosság elkerülése végett, valamint hogy szükség esetén idejében gondoskodás történhessék az összes jelentkezők elhelyezéséről — akár párhuzamos osztály felállításával is — az iskolaszék úgy határozott, hogy az I. osztályba kerülő gyermekek részére előjegyzést eszközöl. Tekintettel arra, hogy az óvodában a törvény szerűen meghatározott létszámot ír elő, a beiratkozni szándékozók helyeinek biztosítására szintén előjegyzést eszközölünk. Ugy az elemi iskola I. osztályára, valamint az óvodába az előjegyzéseket július 1—10-ig naponta d. n. 5—7. végezzük az igazgatói irodában. Cal. Reg. Ferdinand 52. sz. Az előjegyzéshez megfelelő okmányok elhozandók. Felhívjuk az érdekelt szülőket, hogy saját érdekükben a fenti időpontban gyermekeiket jegyezzék elő. Igazgató.

— Egy ausztriai hegyvidéki községet elpusztított az árvíz. Salzburgból jelentik: A Tauern-hegység tövében fekvő Kaprun helység súlyos katasztrófa színhelye volt. Tegnap este hatalmas zivatar és vihar közben a hegyoldalon nagy sziklák gördültek le és a rohanó megáradt patak vastag fatörzseket sodort le a faluba. Az Inn folyó, mely átszeli Kaprun helységet, hamar megáradt, két hidat elsodort és több házat magával ragadott az árvíz. A villamostelep is felmondta a szolgálatot, úgy, hogy mentésről szó sem lehetett. A lakosság nagyrésze hajléktalanná vált. Salzburgból egy század utász katona ment a pusztulás színhelyére.

— Elhízott egyéneknél a természetes „Ferenc József” keserűvízkúra hatalmasan előmozdítja a bélműködést, a testet könnyedé teszi s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József víz a máj és végbél felé irányuló vértudulásoknál, valamint aranyérvél és prostatahajoknál is áldásos hatást fejt ki. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A nyaraló árvák első transzportja Tihucán. A kolozsvári Zsidó Árvagonozó első nyaraló transzportja kedden délben Tihucára érkezett. A gyermekek egészségesegek és jókedvűek. Az időjárás kedvező.

— A huszvések ötletes és neveltető amerikai vigjátékot fogja vetíteni az Építőmunkás-Otthon mozgó, melynek főszerepeit Ciara Bow és Stuart Holmes játsszák, vasárnap 3, 5 és 7 órai kezdettel kerül színre. Hétfőn 7—9-ig teljesen új műsor. Szintén egy nagyon kedves vigjáték. Az élő férj özvegy és gyönyörű kísértő műsor kerül vetítésre.

— A huszvések ötletes és neveltető amerikai vigjátékot fogja vetíteni az Építőmunkás-Otthon mozgó, melynek főszerepeit Ciara Bow és Stuart Holmes játsszák, vasárnap 3, 5 és 7 órai kezdettel kerül színre. Hétfőn 7—9-ig teljesen új műsor. Szintén egy nagyon kedves vigjáték. Az élő férj özvegy és gyönyörű kísértő műsor kerül vetítésre.

— A huszvések ötletes és neveltető amerikai vigjátékot fogja vetíteni az Építőmunkás-Otthon mozgó, melynek főszerepeit Ciara Bow és Stuart Holmes játsszák, vasárnap 3, 5 és 7 órai kezdettel kerül színre. Hétfőn 7—9-ig teljesen új műsor. Szintén egy nagyon kedves vigjáték. Az élő férj özvegy és gyönyörű kísértő műsor kerül vetítésre.

A spanyol kormány megkezdte az alkotmányreform kidolgozását

A választások után kezdenek szétválni a republikánus és szocialista koalíció utjai

Madrid, július 1. Megkezdődött az alkotmányozó cortex elé terjesztendő alkotmányreform kidolgozása. Egyes jelek szerint a választásokon együtthaladt republikánus és szocialista koalíciónak utjai máris kezdenek szétválni, pedig egyik párt sem alakíthat saját vezetőiből kormányt a másik párttal való kooperáció nélkül, mert a törvényhozásban kisebbségben maradna.

Visszaállítják a kerületi vasutigazgató-ságokat

Négy kerületi igazgatóság lesz az országban

Bucuresti-Bukarest, július 1. Az államvasutak étszervezésére a kormány törvényjavaslatot készített. A törvényjavaslat szerint, a román állam a tulajdonában levő vasutakat Regia Publica Comerciala formájában Administrația Cailor Ferate Române név alatt kezeli, amely jogi személy autonóm ügyvitellel. Az államvasutak legfelsőbb ellenőrzését a közlekedésügyi minisztérium eszközli. Vezető szervei a vezérigazgatóság az igazgatótanáccsal együtt és az igazgatóság. Az Administrația CFR mentes minden bélyeg- és bejegyzési illeték, állami, megyei és községi, továbbá bármilyen adó alól. Az államvasutak új szervezete szerint visszaállítják a kerületi igazgató-

ságokat. Az ország területén négy kerületi vasutigazgatóság fog működni. A bukaresti kerületi igazgatóság magában foglalja a bukaresti, pitesti, krajovai és buzai inspekcioakat, a temesvári vasutigazgatóság hatáskörébe tartoznak a temesvári és nagyváradi, a kolozsvári vasutigazgatóság hatáskörébe tartoznak a kolozsvári és brassói, a Iasi vasutigazgatóság hatáskörébe a csernovici, a jasi, kisenevi és galaci inspekcioakat tartoznak. A zaradi és bacaui inspekcioakat beszüntették s ezzel szemben Aradon felállítják az Inspectia V.-a de intretinere (pályafenntartás) és a Divizia V.-a financiara szervet, Kons-tancában és Szatmáron pedig egy-egy Subinspectia de miscare-t állítanak fel.

— Doktorrávatás. A prágai német egyetemen e hó 25-én avatták az összes orvostudományok doktorává Herskovits Lajost (Crain-Dorolt.)

— Nyolchavi börtönre ítélték egy német kommunista képviselőt. Berlinből jelentik: Müldenbergről, kommunista képviselőt a bíróság a politikai terrorcselekmények elleni hatályosabb védekezés szükségrendelete alapján nyolchónapi szabadságvesztésre ítélte.

— Harminczöt bomba robbant Génua uccáin. Génuból jelentik: Nagy riadalmat keltett a lakosság között, hogy a város különböző kerületeiben csaknem egyidőben bombarobbanások történtek. A bombák robbanása nem okozott kárt, mindössze egynéhány épület ablaküvegei estek áldozatul. A vizsgálat megállapította, hogy különböző körzetekben összesen 35 bomba robbant. Minden valószínűség szerint tüntető célből helyezték el a bombákat.

N APRÓL - NAPRA

A Graf Zeppelin délben északi irányban átrepült Amszterdam városa felett. Délután három óraker a léghajó Anglia délkeleti része felett repült s másfél óra múlva az északangliai Scarborough felett látták. A Graf Zeppelin ezután megkezdte Island irányában Északi tengeri útját.

Torinóban az aostai herceg, aki már hosszabb ideje komoly szívbajban szenved, tüdőgyulladást kapott, eszméletlen és utolsó napjait éli. A herceg a betegágyhoz érkezett olasz trónörökös párt nem ismerte meg. A királyi család állandóan telefonon érdeklődik a herceg állapota felől, kinek betegsége miatt a király nem fog személyesen részt venni a milánói főpályaudvar felavatási ünnepségén.

A Sydney Morning Herald, Ausztrália legrégebb napilapja százéves. Jubileumi száma nyolcszáz oldalos.

Franc Heckendorf ismert német tájképfestőt és öccsét villabetőresen tetlen érték és letartóztatták. A művész sok adóssága vitte rá a bűnös tetre.

Az indiai Garhvali kerületben levő 25.447 láb magas Camčet-hegy csúcását

RADIO MUSOR

IDŐ: KÖZEP-EURÓPAI
Csütörtök, július 2.

Bukarest. 20.30: Szimf. hangv. Utána hírek.
 Budapest. 9.15: Grammfónhangv. — 9.30: Hírek. 12.05: Hangv. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Mit kell tudni a háziasszonynak az észszerű világitásról. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: „A titokzatos O”. hajók a világháboruban. 5.30: Hangverseny. 6.50: „Ami egy napihir mögött van”. 7.30: Cigányzene. 8.20: Egyfelvonásosok és jelenetek. Utána pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd könnyű zene. Bécs. 20.05: Humperdinck: Jancsi és Juliska című mesejátéka. Berlin. 22.30: Szórakoztató zene. Breslau. 22.30: Táncczene. Frankfurt. 21: Mozart hangv. Hamburg. 20.25: Cherubini: A vízholdó c. operája. Langenberg. 21: Szimfónikus hangv. Lipcse. 19.30: Keringők. Varsó. 18: Szólisták hangv. 19.50: Moniuszko: Halka c. operája. Poznan. 20.30: Hangv. Katiowic. 22.30: Könnyű és tánczene. Milánó. 20.45: Verdi: A végzet hatalma c. operája. Róma. 20.15: Grammfón. 21: Zenekari hangverseny. Prága. 19.45: Fuvószene. Pozsony. 17.40: Zongorahangverseny. 18.25: Csellóhangv. Kassa. 19.20: Humoros versek. Brünn. 21: Rádiózenekar. Belgrád. 22.30: Rádiózenekar. Osló. 22.05: Táncczene. Toulouse. 19.30: Orgonahangv. — 20: Dalok, tánczene. 20.30: Vegyes hangv. 22: Grammfón. 22.30: Műdalok. 23: Opera dalok.

Péntek, július 3.

Bukarest. 19: Grammfón. 20: Opera. Utána hírek.
 Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Hangv. Mozart, Caldara, Nicolai, Liszt, Schumann, Tarnay, Lányi műveiből. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Előadás az usz-versenyéről. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Kisebb turáni telepedések a Balkánon. 5.30: Szalónzenekari hangv. 6.30: A szegedi Magyar Passzió műszaki előkészületei. 7: Mocsányi és Lakos zenehumoristák. 7.45: Tulterhelés és az iskola. 8.15: Zenekari hangv. Utána pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd cigányzene. Bécs. 21: Beethoven műveiből. — 22: Zenekar. Berlin. 19.30: Mozart: Figaro lakodalm c. operája. Breslau. 22.30: Grammfón. Varsó. 22.50: Könnyű és tánczene. Poznan. 20.15: Paderevskij művei. Milánó. 21: Zenekari verseny. Róma. 20.10: Grammfón. 21: Szimf. hangverseny. Prága. 19.30: Offenbach: Hoffmann meséi c. o. perája. Pozsony. 18: Magyar óra. Brünn. 17: Grammfón.

— Doktorrávatás. Engelberg Izidort, a Barisszia szervezet zakénjét szerdán dél előtt a kolozsvári Ferdinand Tudományegyetemen az összes jogtudományok doktorává avatták. A fiatal ügyvédet, aki évek óta joggyakorlatot folytat Kolozsvárt, jogászai körökben előnyösen ismerik.

TOZSDE

Kolozsvár, július 1. Márka 39.98, holland forint 68, dollár 168.50, font sterling 817³/₄, francia frank 6.62, lira 8.85, cseh korona 4.99¹/₂, pengő 29.40, dinár 3, schilling 23.70, svájci frank 32.70, zloty 19¹/₂.

Bukarest, július 1. Francia frank 6.60, font sterling 816, dollár 167.50, lira 8.87, svájci frank 32.40, cseh korona 4.98, schilling 23.70, márka 38.80, pengő 29.40, holland forint 67, dinár 2.95.

Zürich, július 1. Márka 122.67, holland forint 207.93, dollár 5.16⁰⁰, font sterling 25.12³/₄, francia frank 20.22, lira 27.05, cseh korona 15.30, pengő 90.25, dinár 9.12, lei 3.07, zloty 57.90, schilling 72.83.

Szónöket
 en 10—40 évi
 kolozsvári Nép-
 Részvényár-
 szám.

SPORT

Kitalálták a „nemzeti bajnokság” európai csodabogaráit

Fantasztikus nemzeti bajnokságot terveznek Bukarestben, amely ellen még a részt vevő egyesületek is tiltakoznak.

Bucuresti-Bukarest, július 1. A bukaresti futballközpontot a most lezajlott országos bajnokságok furcsa megoldása arra készítette, hogy megváltoztassa a futballöntők rendszerét. Ez ellen úgy gondoljuk, senkinek sincs kifogása és az első perctől kezdve is hangoztattuk, hogy a futballöntők körmérkőzés jellegét meg kell szüntetni és be kell vezetni az eddig jól bevált kiesési rendszert, amely az erőviszonyokat is jobban visszatükrözi és a bajnokok számára sem túlságosan megerőltető. Nem beszélünk most arról, hogy ügyelni kellene a kerületi zöldasztalok machinációira és a morálra, amely a liebling-egyesületek óhaját viszi keresztül a kerületi bajnokok „kinevezésekor”. Arra már régen nem is gondolunk, hogy a kerületekben a valóban legjobb egyesületek kerüljenek a bajnoki lista élére. Tehát csak arra szoritkozunk, hogy a kerületi rendszer fenntartása mellett a döntőmérkőzések körmérkőzés jellegét szüntessék meg, mert ez üdvösebb úgy az egyesületek, mint a bajnokság szempontjából.

E helyett a bukaresti központ nemzeti bajnokságokat óhajít, amelyben a különböző kerületekből összesen 14 egyesület venne részt. A nemzeti bajnokságot Bukarestből dirigálnák olyanképpen, hogy a 14 kinevezett egyesület bajnoki meccseit kisorsolják. Miután a nemzeti bajnokságokban az ország minden sarkából résztvennének az egyesületek, ez azt jelenti, hogy pl. a kolozsvári Universitateának Csernovichan legutóbb a bajnokként kinevezett Dragos Vodával kell játszania. Ez még rendben volna, ha a következő héten az Universitatea példának okáért nem a ploesti Prahova csapatát kellene, hogy vendégül lássa Kolozsváron. Főlöszleges mondanunk, hogy az erdélyi, atrakciókhoz szokott sportközönség nem túlságosan kíváncsi a ploesti Prahovára és egy ilyen mérkőzésnek csak az lehet a következménye, hogy az Universitatea kifizeti a nehéz ezreket a Prahovának és üres pálya előtt legyőzi jónéhány gólkülönbséggel.

A nemzeti bajnokság ellen éppen ezért a résztvevő egyesületek is tiltakozni készülnek, mert éppolyan megerőltető a csapatokra, mint amilyen költséges. De az sem érdektelen, hogy kiket neveznek ki a központból erre a bajnokságra. Hír szerint Kolozsvárról az Universitatea, a KAC és a KMSC vennének részt ebben a bajnokságban. Hogy miért lett éppen a KMSC és a KAC? Azt nehéz kitalálni.

A nemzeti bajnokság kérdése természetesen nem oldódik meg olyan hamar, mint ahogy azt a bukaresti központ gondolja. A kerületeknek nyilván meg lesz a véleményük ezekről a dolgokról.

A kolozsvári kerületi teniszverseny végső eredményei

Cluj-Kolozsvár, július 1. A kolozsvári kerületi teniszversenyeken, ahogy azt tegnapi számunkban megírtuk, a Haggibbor versenyzői szenzációs sikerrel szerepeltek és a fiatal és nem is túlságosan népes gárda néhány bajnokságot kaparinthott el a többi egyesületek elől. Tegnap beszámolómba sajnálatosan több sajtóhiba csuszott be, miért is az eredményeket, a keddi esti órákban befejezett versenyek eredményeivel kiegészítve, újra közreadjuk:

Férfi egyes I. oszt. Bajnok Simon Haggibbor, 2. Rosenberg György Haggibbor, 3. Radó Haggibbor és Szász II. KAC. Döntő: 6:2, 6:3, 6:2. Simon nehezen győz a kifáradt Rosenberg fölött.

Férfi egyes II. oszt. Bajnok Radó Haggibbor, 2. Pusztay KAC, 3. Faur U. és Wasserstrom Haggibbor. Döntő: 5:7, 6:4, 6:0.

Férfi egyes III. oszt. Bajnok Szöcs Universitatea, 2. Schultz Universitatea, 3. Pusztay KAC és Balló Universitatea. Döntő: 6:2, 3:6, 6:1.

Férfi egyes ifjúsági. Bajnok Wartenberg TC, 2. Pusztay Béla KAC, 3. Wasserstrom Haggibbor és gr. Logothetty KAC. Döntő: 2:6, 6:3, 10:8.

Női egyes I. oszt. Bajnok Arató Klári KAC, 2. báró Kemény Erzsébet KAC, 3.

Farkas Olga Haggibbor és Weressné KAC. Döntő: 6:2, 6:1.

Női egyes II. oszt. Bajnok gróf Béldy KAC, 2. Kenderessy KAC, 3. Frenkel Haggibbor és Andoniant U. Döntő: 3:6, 8:6, 8:6.

Női egyes III. oszt. 1. Boariu Universitatea, 2. gróf Béldy KAC, 3. Missits U és Zeyk M. KAC. Döntő: 6:3, 8:6.

Női egyes ifjúsági. Bajnok Kenderessy Margit KAC, 2. Frenkel Kató Haggibbor, 3. Sonnenklár Haggibbor és gr. Béldy KAC. Döntő: 8:6, 6:1.

Férfi páros I. oszt. Bajnok Benedek-Szász Béla KAC, 2. Metianu-Serb U, 3. Bánffy-Pusztay KAC és Farkas-Faur U. Döntő: 6:0, 6:2, 2:6, 6:3.

Férfi páros II. oszt. Bajnok Kuhn-Hintz KAC, 2. Radó-Faur U, 3. Szöcs-Balló U és Bánffy-Pusztay KAC. Döntő: w. o.

Férfi páros III. oszt. Bajnok Balló-Szöcs Universitatea, 2. Danciu-Malgrat U, 3. Moldovan-Deichendt és Sabau-Schultz U. Döntő: w. o.

Női páros I. oszt. Bajnok Arató Klári-br. Kemény KAC, 2. Weressné-Fülöppné KAC. Döntő: 6:2, 6:2.

Női páros II. oszt. Bajnok Fülöppné-Zeyk KAC, 2. gr. Béldy-Kenderessy Margit, 3. Frenkel-Hellmann Haggibbor és Crenian-Missits U. Döntő: 4:3, 6:4, 3:6, 6:3.

Női páros III. oszt. Bajnok Zeyk-Biasini KAC, 2. gr. Béldy-br. Wesselényi M. KAC. Döntő: 6:3, 9:7.

Vegyespáros I. oszt. Bajnok Weressné-Benedek KAC, 2. Rosinné-Serb Universitatea, 3. Arató-gr. Bánffy KAC és br. Kemény-Szász II. KAC. Döntő: 6:8, 6:1, 6:2.

Vegyespáros II. oszt. Bajnok Wesselényi-Kun KAC, 2. Löwné-Szatmári TC,

3. Sinneklár-Wasserstrom Haggibbor és Frenkel-Radó Haggibbor. Döntő: 6:4, 6:4.

Vegyespáros III. oszt. Bajnok gr. Béldy-Pusztay KAC, 2. Balló-Boariu U, 3. Ghita-Moldovan U és Zeyk-Logothetty KAC. Döntő: 6:1, 4:6, 6:3.

A Haggibbor 2 bajnokságot, 3 második és 10 harmadik helyezést ért el, ami a nagy mezőnyre való tekintettel egyike a legszebb eredményeknek.

Július 17, 18 és 19-én rendezik a Haggibbor tenisz-kupaversenyét. A szezonnak mindig kiemelkedő eseménye a Haggibbor kupaversenye, amelyen az ország legjobb teniszesei találkoznak. A Haggibbor-kupa védője a NAC, mely mellett még az ország legjobb két gárdája vesz részt a versenyen.

A Provercelli, Olaszország nyolc éven keresztül volt bajnoka, Kolozsvárra jön. A Haggibbor és a Románia augusztus 1. és 2-re a szezon legnagyobb attrakcióját költötték le Kolozsvárra. A Provercelli FC-t, Olaszországnak ma is egyik legerősebb csapatát, mely 8 éven keresztül vezetett a bajnokságokon, nagy anyagi áldozatok árán sikerült lekötni. A Provercelli az összes magyar csapatokat verte eddig és a világhírű olasz válogatásban már valamennyi játékos szerepelt. Elsején, szombaton a Románia, vasárnap, 2-án a Haggibbor lesznek az olasz csapat ellenfelei.

Kolozsvárra jönnek a csikók. A magyar csikók július 8-án, szerdán Kolozsváron is szerepelnek egy kolozsvári kombinált ellen. A csikókat a Románia, az Universitatea, a Haggibbor és a KAC költötték le és valószínűleg a négy egyesület kombinálja áll fel a csikók ellen.

KÖZGAZDASÁG

Uj rend készül a tojáskivitel terén

Leszállítják, sőt a szövetkezetek számára teljesen szabaddá teszik a tojásexportot

Bucuresti-Bukarest, július 1. A kereskedelmi minisztériumban most készítik a tojás-standardizálási törvény módosító javaslatát. Mint ismeretes, a régi törvény alapján sorozatos vizsgálások történtek — és amint annak idején részletesen megírtuk, súlyos vádakat emeltek Madgearu miniszter ellen, aki a régi standardizálási törvényt alkotta. Információink szerint az új tojás-standardizálási törvény az alábbi változásokat tartalmazza:

1. Az új törvényjavaslat is előírja a tojás standardizálását, de megengedi a nem válogatott tojás exportálását is.

2. Ezután a standardizálást a kerületi hivatalnok helyett, minden cég saját maga végzi, sőt a standardizált to-

jásnak minősített árut is a cég bélyegzi le és csak a határon állítanak fel egy ellenőrző bizottságot, mely megállapítja, hogy az exportőr tényleg helyesen válogatta ki a tojás-árut, a saját felelősségére.

3. Az új törvényjavaslat szerint a nem standardizált tojás kiviteli illetéke az eddigi négyszeres illeték helyett csupán kétszerese lesz a standardizált tojás illetékének.

4. A szövetkezetek illetékmentesen szállíthatnak ki az országból tojásárut. (Ez a pont a tojásexportőrök anyagi csődjét eredményezheti).

5. A tervek szerint a nem standardizált tojás kiviteli illetékét az eddigi 1 lejről 25 banira csökkentik.

Meghívó. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara igazgató tanácsa 1931. évi június havi rendes ülését július hó 4-én, szombaton este 8 órakor tartja a kamara palotájának dísztermében (Calea Maresal Foch No. 51., II. em.) az alábbi napirenddel: 1. Az ülés megnyitása. 2. Ügyvezető igazgató jelentése. 3. Ügyforgalmi jelentés. 4. A kereskedelmi cégjegyzési hivatal 1931. évi költségvetése. 5. A kamarai tisztviselők előléptetési és kinevezési bizottsága. 6. A kényszerügyezési törvény egyes szakaszainak módosítására vonatkozó törvénytervezet. 7. A kereskedelmi törvény (ókirálysági) 349. szakaszának kiegészítésére vonatkozó törvénytervezet és annak kiterjesztése az egész ország területére (Igazságügyminisztérium). 8. A számvizsgáló bizottság június 3-i ülésének jegyzőkönyve. 9. Esetleges indítványok, melyek a titkári hivatalhoz irásban adandók be. A kereskedelmi és iparkamarák törvény módosításáról szóló törvény és végrehajtási utasítás 12. szak. értelmében az igazgató tanács csak az öt alkotó tagok abszolút többségével tanácskozhat, a 15. szak. 1. bekezdése szerint pedig azok a tanács tagok, akik 3 havi ülésen egyfolytában nem vesznek részt, szabályszerű szabadság nélkül, lemondottnak tekintetnek és a tanács helyüket

üreseknek nyilváníthatja. Ha a tagok a fentt összehívott gyűlésen nem jelennek meg a szükséges számban, az igazgató tanács 1931 július 5-én (vasárnap) délután 10 órakor ugyanazon helyen és ugyanazzal a napirenddel új ülést fog tartani, még az esetben is, ha a tagok csak egynegyedreze jelennek meg. Elnök: Ing. I. F. Negrutiu s. k., főtitkár: Nicolae Căciulă s. k.

Színház—Mozi

A mai naptól kezdve mindenki ingyen látogathatja az összes kolozsvári mozikat

Végre egy hír, amely bizonyára örömmel fogja eltölteni Kolozsvár mozilátogató közönségét. Sem túlzás, sem meglepetés nincs benne: a mai naptól kezdve mindenki ingyen látogathatja az összes kolozsvári mozikat. Egy szellemes ötlet az egész. A kolozsvári Zsidó Kórház-egyesület sorsjátékának intőzősége megállapodott ugyanis a kolozsvári Corso, Select, Dacia, Edison, Carmen és az Uránia mozgók igazgatóságával, hogy

mindazoknak, akik az illető mozik pénztáránál vásárolnak egy 100 lejes kórház-sorsjegyet, egyidejűleg kiszolgáltathatnak egy ingyen mozijegyet, amely bármelyik helyre és bármelyik előadásra érvényes.

Egészen biztos, hogy ezt a szellemes újítást minden mozilátogató örömmel fogja kihasználni, mert hiszen amellyel, hogy egy szép mozielőadást élvezhet végig teljesen ingyen, birtokába jut egy kórház-sorsjegyet, amelynek segítségével résztvehet a kórház-sorsjáték nagy nyeresi esélyekkel kecsegtető húzásain.

Közel 3 millió lej lesz kisorsolva és a főnyeremény 1 millió lej.

Ma este jubilál Lengyel Irén

Eppen ma van 10 éve, hogy először lépett színpadra

A különös véletlen összejártása folytán ma este, amikor Lengyel Irén egyik legparádésabb szerepét játssza a „Hamburgi menyasszony”-ban, egy-szermind jubileumot is ül. Ma van ugyanis 10 éve annak, hogy a Kolozsvárott példátlanul népszerű primadonának először lépett a világot jelentő deszkákra. A diadalmas sikeri operett most új betanulással fogják előadni. Ez lesz a társulat utolsóelőtti előadása, mert szombaton folytatják színészeink vándorútjukat. A „Hamburgi menyasszony” ma esti előadását mérsékelt helyárakkal tartják meg.

HOLNAP ESTE BUCSUÉLŐADÁS: AZ OKOS MAMA MOZIHELYÁRAKKAL

Az egész társulat bucsuja

Ünnepi formák között fog elbucsuzni holnap este a színtársulat. Az évad legpompásabb operettje, az „Okos mama” fog színterülni bucsuelőadásul. Ennek az előadásnak a keretében bucsuzik a közönségtől Poór Lili, Kondor Ibolya, Ihász, Tompa, Selmeczy, Réthelyi, Leövey. Vendégként föllép Jung János is. Jegyek ára 50, 40, 30, 20 és 10 lej.

A Magyar Színház heliműsora

Csütörtök este 9 órakor: Hamburgi menyasszony. (Lengyel Irén vendégjátékával. Délutáni mérsékelt helyárakkal).

Péntek este 9 órakor: Bucus előadásul Okos mama. (Az évad utolsó előadása. A társulat bucsuja Kolozsvárról. Kondor Ibolya, Poór Lili, Vég-helyi Iza, Ihász, Tompa, Réthelyi, Selmeczy föllépésével. Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej.)

Szinkör-Mozgó műsora

Csütörtök d. u. 3, 5, 7 órakor: A vörös táncosnő. (Dolores del Rio és Charles Farrell grandiózus hangos film-drámája az orosz forradalom napjából. Helyárak 10 és 20 lej.)

CORSO-MOZGÓ műsora

Csütörtök 5, 7, 9 órakor: premier! Megjötték a rokonok! Páratlan rendezésű filmbohózat. A legsikerültebb, megelőző fordulatokkal, csupa kacagató szituációk. Főszereplők: Felix Bressart, Ralp A. Roberts, a két leg-nagyobb filmkomikus és Charlotte Ander.

Apróhirdetések

Kellemes, iskolázott baritonhangú kántor, nős, gyermektelen, 28 éves, bármilyen szerény állást egész évre vagy a fő ünnepekre elfoglalna, esetleg hitközségi titkári, vagy inkasszó állással egybe-kötve. Cim: Jakab Dávid, Str. Bererie, Targul-Mures.

Pótvizgára, felvételre előkészít ro-mán nyelvből órákat ad jutányos áron zsidó egyetemi hallgató. Írásbeli vagy szóbeli megkereséssel kérjük a zsidó Diákmenzához fordulni, Calea Dorobantilor 11.

XIV. ÉVF.
Cluj—K
július
5691 ÉV

Az Uj Kelet
és társasági
Cikkeink ut
ferrás meg

Kéziratokat
megőrzésük

Ha az

hogy
az er
egyet
zavar
sitse

11
pontosa

Az ideg

A Banca Na-minisztérium-gesnek tartotta lakosságát s f-hogy a pénzüg-mi ok nincs az los fórumok valóban szüksé-rala összeomlá-lanná tette a amelybe az e-amügy is tul-be magát a b-karesti pénzüm-betetések, tehá-ban nyilatkoz-amely a pánik

A Banca N-lépett. Az ösz-talmas összege-terve fogadjál-A nagy pénzü-ge-tolano pénzü-nali órákba t-tanácskozások-ményeképpen-tározták el n-Mindenkinek-ben kifizették-örökig tartottá-ke, de ugyana-a kivetés és vis-4 százalék kar

Ilyen körülm-eszközökkel s-azt, hogy a B-lása által előí-súlyosabb és v-A Banca Na-til helyesen járt-rezerváltásáb-sével akadályo-zését. Nem áll-niszternek az-bank kizárola-stabilitásának-biztosítása, a-mellett. A Ba-vezet keresztül-pénzügyi élet-milyen gazdas-is történik, ar-ügyi egyensul-a Banca Na-til pénzügyi élet-kell, hogy reg

Es minthogy-élet olyan kon-nem lehet elv-stabilitásától-mális menetét-fektív közelé-den olyan ese-arra, hogy az-bizalmatlanság-birodalmi ban-100 millió doll-mak bankjaitó-tézetek rendell